

Priekšlikumu un komentāru apkopojums par Konsultāciju dokumentu un Precizēto konsultāciju dokumentu par siltumenerģijas apgādes pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodiku

Nr. p.k.	Konsultācijai nodotā projekta redakcija (konkrētā punkta redakcija)	Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā, vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
I. Jautājumi, par kuriem vienošanās ir panākta				
1.	<p>Tarifu aprēķins</p> <p>5.Komersants izvēlas tarifa veidu (viendaļīgais siltumenerģijas tarifs vai divdaļīgais siltumenerģijas tarifs). Tarifa projekta aprēķinā piemēro viena veida tarifu visiem lietotājiem. Komersants, kurš piemēro divdaļīgo tarifu, jaunajiem siltumenerģijas lietotājiem, pieslēdzoties pie centralizētās siltumapgādes sistēmas, pirmajā pakalpojuma lietošanas gadā var piemērot divdaļīgo tarifu aprēķinātu viendaļīgā siltumenerģijas tarifā.</p>	<p>Ogres Namsaimnieks</p> <p>5.Komersants izvēlas tarifa veidu (viendaļīgais siltumenerģijas tarifs vai divdaļīgais siltumenerģijas tarifs). Tarifa projekta aprēķinā piemēro viena veida tarifu visiem lietotājiem, izņemot jaunus klientu pirmo gadu pēc siltumenerģijas lietošanas uzsākšanas, kuriem pirmo gadu piemēro divdaļīgo tarifu izteiktu viendaļīgā tarifā</p> <p>Esošā metodika nosaka, ka pieprasītā siltumenerģijas jauda tiek noteikta summējot siltumenerģijas lietotāju faktiski uzskaitīto pieprasīto siltumam jaudu vai aprēķināta</p> <p>$Q_{Jpiepr} = (Q_{nod1} + Q_{nod2} + Q_{nod3}) / (3 \times 2000)$, tādējādi jauniem klientiem korektu pieprasītās siltumenerģijas jaudu nemaz nevar noteikt. Veicot prognozi siltumenerģijas patēriņam un līdz ar to arī pieprasītās siltumenerģijas jaudai, veidojas novirze, kas pēc būtības nav nepieciešama un no tā var izvairīties piemērojot divdaļīgo tarifu izteiktu viendaļīgā tarifā jauniem klientiem pirmo gadu. Divdaļīgs siltumenerģijas tarifs tarifu projektā tiek izteikts viendaļīgā, līdz ar to tā piemērošanai nav nepieciešams veikt papildus aprēķinus. Ja SPRK saskata riskus ar to, ka komersants iegūst papildus ienākumus iekasējot pilnu tarifa apmēru,</p>	<p>Ņemts vērā</p> <p>Veikti punkta redakcionāli labojumi.</p>	<p>5. Komersants izvēlas tarifa veidu (viendaļīgais siltumenerģijas tarifs vai divdaļīgais siltumenerģijas tarifs). Komersants, kurš izvēlējies divdaļīgo tarifu, var piemērot jaunajiem siltumenerģijas lietotājiem, kas pieslēgušies pie centralizētās siltumapgādes sistēmas, viendaļīgo tarifu pirmajā pakalpojuma lietošanas gadā.</p>

		<p>starpību starp siltumenerģijas komponenti divdaļīga tarifa gadījumā un pilno tarifu gada griezumā var iestrādāt neparedzētajos ienākumos.</p> <p>Vēršam uzmanību, ka metodikā nav atrunāts, kā aprēķināt un piemērot pieprasītās siltumjaudas jaudas prognozi un kā attiecināt (vai vispār attiecināt) novirzi atbilstoši esošajam reālajam patēriņam līdz ar to arī jaudai.</p> <p><u>LSUA</u> LSUA atzinīgi vērtē piedāvāto risinājumu tarifam jaunajiem klientiem, tomēr aicinām novērst šķietamu pretrunu ar nosacījumu, ka tarifa projekta aprēķinā piemēro viena veida tarifu visiem lietotājiem.</p>		
2.	<p>Pašnoteikto tarifu izmaiņas</p> <p>11.Regulators pēc savas iniciatīvas vai komersanta pieprasījuma atbilstoši Enerģētikas likumā noteiktajam var dot uz noteiktu termiņu atļauju komersantam pašam noteikt tarifus saskaņā ar šo metodiku, ja ir mainījusies kurināmā cena, kurināmā akcīzes nodoklis, iepirktās siltumenerģijas cena, pārdotās elektroenerģijas cena vai komersantam ir izveidojušies neparedzētie ieņēmumi vai izmaksas, nemainot citus tarifa aprēķināšanā izmantotos rādītājus. Atļaujā Regulators nosaka atskaites periodu komersanta iesniedzamajai informācijai par izmaksu un ieņēmumu izmaiņām.</p>	<p><u>LSUA</u> Aicina papildināt punktu, izmaiņu skarto pozīciju uzskaitījumam pievienojot arī iepirktās elektroenerģijas cenas.</p> <p><u>Liepājas enerģija, Rīgas siltums</u> 11. punkts nosaka pārdotās elektroenerģijas cenu kā vienu no parametriem, kura izmaiņa ļauj komersantam pašam noteikt tarifus, nemainot citus tarifa aprēķināšanā izmantotos rādītājus. Šo vajadzētu papildināt ar atļauju izmainīt arī pirktais elektroenerģijas cenu, gadījumā ja tiek mainīta pārdotās elektroenerģijas cena, tas ļautu pašnoteikto tarifu padarīt precīzāku un samazināt neparedzētās izmaksas vai ieņēmumus, kas rastos pirktais elektroenerģijas cenas neatbilstības rezultātā.</p> <p>Rīgas siltums papildus lūdz papildināt ar citām izmaksu pozīcijām.</p>	<p>Nemts vērā.</p> <p>Grozījumos ietvertas visas būtiskākās izmaksu pozīcijas, kas ietekmē tarifu.</p>	<p>11. Regulators pēc savas iniciatīvas vai komersanta pieprasījuma atbilstoši Enerģētikas likumā noteiktajam var dot uz noteiktu termiņu atļauju komersantam pašam noteikt tarifus saskaņā ar šo metodiku, ja ir mainījusies kurināmā cena, kurināmā akcīzes nodoklis, iepirktās siltumenerģijas cena, iepirktās vai pārdotās elektroenerģijas cena vai komersantam ir izveidojušies mainīgo izmaksu neparedzētie ieņēmumi vai izmaksas vai pastāvīgo izmaksu novirze, nemainot citus tarifa aprēķināšanā izmantotos rādītājus. Atļaujā Regulators nosaka atskaites periodu komersanta iesniedzamajai informācijai par izmaksu un ieņēmumu izmaiņām</p>

3.	<p>Tarifa aprēķins</p> <p>18. Ja komersants kurināmo vai elektroenerģiju iepērk vai plāno iepirkt par mainīgu biržas cenu, komersants tarifu projektā iekļauj pēdējo aktuālāko publiski pieejamo kurināmā vai elektroenerģijas mēneša cenu biržā. Ja tiek izmantoti citi prognozēšanas principi vai slēgts līgums kurināmā vai elektroenerģijas iepirkšanai par fiksētu cenu, tad komersants sniedz ekonomisko pamatojumu šādas pieejas izvēlei.</p>	<p>LSUA, Rīgas siltums</p> <p>Lai nodrošinātu vienādu pieeju iepirktās un pārdotās elektroenerģijas cenu iekļaušanai tarifā, LSUA aicina pārskatīt punkta redakciju, paredzot, ka tādi pat nosacījumi ir attiecināmi uz elektroenerģijas pārdošanu.</p> <p>Citu prognozēšanas metožu izmantošana, ja komersants pamato tās lietošanu un palielināt mēnešu skaitu prognozei, jo pēdējais mēnesis var sniegt maldīgu cenas pieņēmumu ilgtermiņā.</p>	<p>Ņemts vērā.</p>	<p>18. Ja komersants kurināmā vai elektroenerģijas darījumus plāno veikt par mainīgu biržas cenu, komersants tarifa projektā iekļauj pēdējo trīs mēnešu kurināmā vai elektroenerģijas vidējo cenu biržā. Ja komersants kurināmo iegādājas biržā un tarifu apstiprināšanas brīdī ir zināma biržas darījuma cena, komersants to iekļauj tarifa projektā. Ja tiek izmantoti citi prognozēšanas principi vai slēgts līgums kurināmā vai elektroenerģijas iepirkšanai par fiksētu cenu, tad komersants sniedz ekonomisko pamatojumu šādas pieejas izvēlei kā saimnieciski izdevīgākam piedāvājumam.</p>
4.	<p>Citi ieņēmumi</p> <p>22. Aprēķinot siltumenerģijas ražošanas izmaksas, ražošanas izmaksas iekļauj visas izmaksas, kas saistītas ar koģenerācijas staciju, un no kopējām ražošanas izmaksām izslēdz ieņēmumus no elektroenerģijas pārdošanas, kas reizināti ar koeficientu, kas nav mazāks par 0,94. Izmaksas samazina par citiem ieņēmumiem, kuri gūti, tieši izmantojot centralizētās siltumapgādes sistēmas pamatlīdzekļus, kas reizināti ar koeficientu 0,94.</p>	<p>LSUA, Rīgas siltums</p> <p>Skaidrot, kādēļ citu ieņēmumu attiecināšanas koeficients pret tarifa izmaksām ir noteikts tāds pats, kā no koģenerācijā saražotās elektroenerģijas pārdošanas, un kādi aprēķini to pamato?</p> <p>Ierosinām metodikā ieņēmumu attiecināšanas veidus nodalīt, vadoties pēc to būtības un apjoma:</p> <p>1) esošajā metodikas redakcijā jau pastāv regulējums koģenerācijai (17.punkts) un izmaksu nodalīšanai, ja tiek veikta cita komercdarbībai vai sniegts cits sabiedriskais pakalpojums (12.2 punkts);</p> <p>2) atvieglot administratīvo slogu un neņemt vērā nebūtisku pakalpojumu apjomu ieņēmumus, līdz 1% no kopējā CSA pakalpojuma apgrozījuma;</p> <p>3) ieņēmumus, kas gūti izmantojot CSA pamatlīdzekļus un kas pārsniedz 1% no kopējā CSA</p>	<p>Daļēji ņemts vērā.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Metodikas punkts izdalīts kā atsevišķs punkts. 2. Samazināts koeficients no 0,94 līdz 0,93, par kuru samazina tarifa izmaksas. 3. Noteikts, ka neņem vērā netieši attiecināmās izmaksas, ja izmaksu attiecināšanā tie nepārsniedz 1%. <p>Līdzīgs nosacījums par citiem ieņēmumiem un to apjoma attiecināšanu uz tarifa izmaksām ir ietverts citas nozares metodikā – “Elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika”: “17.¹ Ja sadales sistēmas operators nodarbojas arī ar citu komercdarbību, kas nav regulēta, bet</p>	<p>23. Tarifa projektā izmaksas samazina par citiem ieņēmumiem, kas gūti, tieši izmantojot centralizētās siltumapgādes sistēmas pamatlīdzekļus vai vienlaicīgi ražojot siltumenerģiju un radot citus ieņēmumus, kas reizināti ar koeficientu 0,93. Komersantam ir tiesības tarifa projektā ietvert ekonomiski pamatotas izmaksas, kas radušās saistībā ar iepriekš minētajiem papildu ieņēmumiem.</p>

		<p>pakalpojuma apgrozījuma, reizina ar koeficientu 0,4 un atņem no tarifa projektā iekļautajām izmaksām. Uzskatām, ka, atļaujot paturēt lielāko daļu no papildus gūtajiem ieņēmumiem, tiktu veicināta komersantu motivācija meklēt dažādus darbības efektivitātes uzlabošanas risinājumus, veikt jaunas investīcijas un ieviest inovatīvus risinājumus, no kā gala rezultātā iegūtu arī patērētājs.</p> <p>Jūrmalas siltums 22.punktu izteikt sekojošā redakcijā: “Aprēķinot siltumenerģijas ražošanas izmaksas, ražošanas izmaksās iekļauj visas izmaksas, kas saistītas ar koģenerācijas staciju, un no kopējām ražošanas izmaksām izslēdz ieņēmumus no elektroenerģijas pārdošanas, kas reizināti ar koeficientu, kas nav mazāks par 0,94. Izmaksas samazina par tiešajām izmaksām, kuras veidojušās, lai gūtu citus ieņēmumus, kuri gūti, tieši izmantojot centralizētās siltumapgādes sistēmas pamatlīdzekļus, saskaņā ar Komersanta iesniegto aprēķinu”.</p> <p>Adven 22. Aprēķinot siltumenerģijas ražošanas izmaksas, ražošanas izmaksās iekļauj visas izmaksas, kas saistītas ar koģenerācijas staciju, un no kopējām ražošanas izmaksām izslēdz ieņēmumus no elektroenerģijas pārdošanas, kas reizināti ar koeficientu, kas nav mazāks par 0,94. <i>Izmaksas samazina par citiem ieņēmumiem, kuri gūti, tieši izmantojot centralizētās siltumapgādes sistēmas pamatlīdzekļus, kas reizināti ar koeficientu 0,94.</i></p> <p>22¹. Aprēķinot siltumenerģijas ražošanas izmaksas, tās samazina par regulāri gūstamiem ieņēmumiem, kas pārsniedz 1% no kopējā apgrozījuma, un kas gūti, tieši izmantojot centralizētās siltumapgādes sistēmas pamatlīdzekļus, un reizinot tos ar koeficientu 0,4</p>	<p>ieņēmumi no sadales sistēmas pakalpojumu sniegšanas kopējos sadales sistēmas operatora ieņēmumos veido vairāk nekā 75 procentus, sadales sistēmas operators var neveikt atsevišķu izmaksu nodalīšanu starp sadales sistēmas pakalpojumu sniegšanu un citu pakalpojumu sniegšanu, nosakot ar sadales sistēmas pakalpojumiem saistītās ekonomiski pamatotās izmaksas, no tām izslēdzot izmaksu daļu, ko aprēķina, no attiecīgās komercdarbības gūtos ieņēmumus reizinot ar koeficientu, kas nav mazāks par 0,93. Ja attiecīgajam komercdarbības veidam tiek nodrošināta atsevišķa izmaksu uzskaite, kas iepriekš ir saskaņota saskaņā ar šīs metodikas 6. punktu, no attiecīgās komercdarbības gūto ieņēmumu daļa, kas pārsniedz uz attiecīgo komercdarbību attiecināmās sadales sistēmas operatora izmaksas, netiek ņemta vērā, nosakot ar sistēmas pakalpojumiem saistītās ekonomiski pamatotās izmaksas.”</p> <p>Papildus, izvērtējot statistikas datus par Latvijas uzņēmumu komerciālo rentabilitāti pirms nodokļiem procentos, kas parāda, cik efektīvi uzņēmums gūst peļņu no savas komercdarbības, t. i., cik liela peļņa tiek iegūta salīdzinājumā ar pārdošanas apgrozījumu, jāsecina, ka metodikā noteiktais apjoms, par kuru jāsamazina tarifa izmaksas, ir adekvāts un samērīgs, balstīts uz statistikas datiem. Ilgtermiņā no 2010. gada līdz 2023. gadam Latvijas komercsabiedrībām tie bija 5,015%. Pēdējos divos publiski pieejamajos datu gados – 2022. gadā 7,286% un 2023. gadā 7,045%.</p> <p>Likuma “Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 5. pants noteic sabiedrisko</p>	<p>Papildus precizēts arī 21. punkts, pievienojot 21.3. apakšpunktu.</p> <p>21.3. ja saskaņā ar šīs metodikas 21.1. vai 21.2. apakšpunktu aprēķinātās netieši attiecināmās izmaksas ir mazākas par 1%, tās neņem vērā, aprēķinot tarifu.</p>
--	--	---	---	--

		<p>Kopumā saprotams precizējums, tomēr, mūsaprāt, piedāvātā redakcija nenodrošinās Regulatora gaidīto ietekmi, proti: 1) <i>vienkāršos tarifu projektu sagatavošanu</i>, 2) <i>motivēs komersantus efektīvāk izmantot to rīcībā esošos pamatlīdzekļus</i>.</p> <p>Pirmkārt, ja ar CSA pamatlīdzekļiem ir domāti pamatlīdzekļi, kas iekļauti RAB un tarifa projekta nolietojuma sadaļā, tad vairākos Regulatora minētajos papildu ieņēmumu piemēros nav viennozīmīgi secināms, ka tie pakalpojumu sniegšanai vispār tiek izmantoti (sniega tīrīšana, remontbrigāde). Pretrunīgs ir arī piemērs par apkures pakalpojumu neregulētā vietā – tarifa aprēķinā iekļaujot ienākumus un izdevumus, netiek ņemti vērā kapitālieguldījumi, kas tiek iecenoti un veido daļu no ienākumiem. Šādā gadījumā arī neregulētā pakalpojuma sniegšanai izmantotos pamatlīdzekļus jāiekļauj tarifa nolietojuma sadaļā, tikai tad rodas jautājums vai šo pakalpojumu var saukt par neregulētu. Turklāt, vairāki minētie piemēri nerada būtiskus ieņēmumus, un to obligāta iekļaušana tarifa projekta aprēķinos sarežģīs nevis vienkāršos sagatavošanas un izskatīšanas procesu.</p> <p>Otrkārt, ja komersantam jāatdod gandrīz visi papildu ienākumi, ko tas gūst no pamatlīdzekļiem, kuri tāpat ir iegādāti un nepieciešami CSA pakalpojuma sniegšanai, tas komersantu nevis motivē darboties efektīvāk un meklēt jaunas iespējas, bet tieši otrādi – motivāciju samazina, jo negūst no šīm darbībām nekādu ieguvumu.</p> <p>Jautājums arī kādēļ citu ieņēmumu attiecināšanas koeficients pret tarifa izmaksām jānosaka tāds pats, kā no koģenerācijā saražotās elektroenerģijas pārdošanas, un kādi aprēķini to pamato?</p> <p>Ierosinām metodikā ieņēmumu attiecināšanas veidus nodalīt vadoties pēc to būtības un apjoma:</p>	<p>pakalpojumu regulēšanas principus, kas ietver ne tikai vienlīdzības principu, bet arī citus principus. Turklāt arī vienlīdzības princips ir detalizēti analizējams, ņemot vērā salīdzināmos aspektus. Regulētie siltumapgādes komersanti ir atšķirīgi gan pēc struktūras, gan siltumapgādē izmantotajām tehnoloģijām, kas ir komersantu izvēle. Vienlaicīgi metodikā nosakāmi vienoti tarifu aprēķināšanas principi attiecīgajā nozarē. Tehnoloģiju attīstība (piem., elektroenerģija kā tradicionālo kurināmo veidu aizstājēja) pierāda, ka nav iespējams pilnībā nošķirt dažādu energoresursu nozares. Arī koģenerācijas procesā, ņemot vērā tehnoloģijas, nav iespējams pilnībā distancēties no dažādu nozaru mijiedarbības. (Enerģētikas likums: koģenerācija – tehnoloģisks process, kurā lietderīgai izmantošanai vienlaikus ražo elektroenerģiju un siltumenerģiju). Regulators, izstrādājot jauno siltumenerģijas apgādes pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodiku, ir ņēmis vērā visus šos aspektus.</p> <p>Regulators izvērtēs 23. punkta darbību un tā ietekmi uz siltumenerģijas tarifu projektiem līdz 2028. gada 1. oktobrim.</p>	
--	--	--	---	--

1) esošajā metodikas redakcijā jau pastāv regulējums koģenerācijai (17.punkts) un izmaksu nodalīšanai, ja tiek veikta cita komercdarbībai vai sniegts cits sabiedriskais pakalpojums (12.² punkts),
2) atvieglot administratīvo slogu un neņemt vērā nebūtisku pakalpojumu apjomu ieņēmumus, līdz 1% no kopējā CSA pakalpojuma apgrozījuma,
3) ieņēmumus, kas gūti izmantojot CSA pamatlīdzekļus, un kas pārsniedz 1% no kopējā CSA pakalpojuma apgrozījuma, reizina ar koeficientu 0,4 un atņem no tarifa projektā iekļautajām izmaksām.
Atļaujot paturēt lielāko daļu no papildus gūtajiem ieņēmumiem tiktu veicināta komersantu motivācija meklēt dažādus darbības efektivitātes uzlabošanas risinājumus, veikt jaunas investīcijas un ieviest inovatīvus risinājumus, no kā gala rezultātā iegūtu arī patērētājs.
Atgādinām, ka Regulatoram ir pieejama visa informācijai, lai kontrolētu vai komersants nepārsniedz noteikto peļņas normu (11.pielikums).

Smart consulting

Esošā metodikas norma paredz ieņēmumu samazinājumu no elektroenerģijas pārdošanas, kas balstījās uz vēsturisku pieeju, kad apstiprināja gan siltumenerģijas, gan elektroenerģijas cenu, kā arī, lai ierobežotu OIK kārtībā ražotās elektroenerģijas rentabilitāti. Šis metodikas punkts vairs neatbilst šī brīža konkurences situācijai elektroenerģijas tirgū, kur ir brīvā tirgus apstākļi.

Turklāt elektroenerģijas cenas izmaiņas ir straujas un to pārdošanas apjomi nav prognozējami. Līdzīga situācija ir elektroenerģijas balansēšanas tirgū.

Šādu nestabilu un svārstīgu ieņēmumu piesaiste var novest pie nepamatoti zema siltumenerģijas tarifa un finanšu riskiem.

		<p>Te ir saskatāmi vairāki pirmšķietami pārkāpumi:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Nevienlīdzīga attieksme pret komersantiem, kas darbojas tikai elektroenerģijas segmentā un siltumapgādes komersantiem. Tiek pārkāpts SPR Likuma 9. pantā nostiprinātais vienlīdzības princips.2. Nevienlīdzīga attieksme pret vertikāli integrētu (kas nodrošina gan ražošanu, gan pārvadi) siltumapgādes komersantu, kura siltumenerģijas pārdošanas cena tiek regulēta, un neatkarīgo ražotāju, kuru tarifi netiek regulēti. Tiek pārkāpts SPR Likuma 9. pantā nostiprinātais vienlīdzības princips.3. Elektroenerģijas ražošana ir neregulēts pakalpojums, tāpēc tā tarifa vai peļņas pārvirzīšana faktiski ir uzskatāma par iejaukšanos brīvā tirgus principos un var tikt uzskatīta par regulāciju. Tiek pārkāptas SPR likumā deleģētās funkcijas. <p>Kā atzīts Satversmes tiesas judikatūrā no tiesiskās vienlīdzības principa var izrietēt likumdevēja pienākums noteikt diferencētāku, smalkāku noregulējumu, ja pārāk līdzīgi tiek regulētas divas pārāk atšķirīgas situācijas. Tāpat arī gadījumā, kad divās dažādās situācijās konstatēta vienāda attieksme, tā uzskatāma par tiesiskās vienlīdzības principa pārkāpumu, ja šī vienādā attieksme ir patvaļīga, tas ir, noteikta bez jebkāda saprātīga pamata. Likumdevējam arī šādā gadījumā ir pienākums attiecīgo attieksmi mainīt, nosakot diferencētāku regulējumu katrai atšķirīgajai situācijai (skat. Latvijas Republikas Satversmes 91. pants. Tiesiskās vienlīdzības princips. Satversmes tiesas judikatūra. Pieejams: Gramaturnals_Latvijas-Republikas-Satversmes-91.-pants.pdf).</p> <p>Tādējādi vienlīdzības princips prasa, lai dažādās faktiskajās situācijās esošu komersantu grupas tiek diferencētas, un pretēji – vienāda regulējuma</p>		
--	--	---	--	--

		<p>paredzēšana attiecībā uz dažādos faktiskajos apstākļos esošiem komersantiem, rada vienlīdzības principa pārkāpumu.</p> <p>Alternatīvs priekšlikums: Elektroenerģijas ražošana ir neregulēta, tāpēc, lai nodrošinātu nosacīti vienlīdzīgu pieeju, nepieciešama diferencēta pieeja atkarībā no kurināmā veida.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ja tarifā tiek iekļautas tikai koģenerācijas mainīgās izmaksas (kurināmais, elektroenerģija), Koeficienta 0.94 vietā ierosinām piemērot 0.5 dabasgāzes katliem un 0.25 biomasas koģenerācijām vai izvērtēt individuāli. Pamatojums: elektroenerģijas cena iepriekšējā apkures sezonā svārstījās starp 88 – 151 EUR/MWh, savukārt dabasgāzes cena ir bijusi starp 43-62 EUR/MWh, biomasas cena starp 19-25 EUR EUR/MWh. 2. Izmaksās iekļaut koģenerācijas stacijas fiksēto izmaksu sadaļu, proporcionāli siltumenerģijas ražošanai 3. Šāda norma būtu jāsaskaņo ar Konkurences padomi, vai tā nav šķērssubsīdija un iejaukšanās elektroenerģijas tirgū. <p>Peļņas no citiem pakalpojumiem iekļaušanu ar koeficientu 0,94.</p> <p>Neregulētu pakalpojumu ienākumu daļas iekļaušana jebkādā apmērā ir SPR Likumā deleģēto tiesību pārkāpums un rada konkurences riskus, pārkāpj tiesības uz kapitālu.</p> <p>Šis punkts ir izņemams no Metodikas. Regulatoram ir tikai un vienīgi tiesības pārbaudīt un regulēt uzņēmuma izmaksu attiecināšanu, ja aktīvi vai darbinieki noslogoti gan regulētu, gan neregulētu pakalpojumu sniegšanā.</p>		
5.	Pamatlīdzekļu uzskaitē	LSUA, Rīgas siltums	Daļēji ņemts vērā.	

		Tarifa aprēķināšanas metodikā (nolietojuma izmaksās) atstāt grāmatvedības uzskaitē esošos faktiskos amortizācijas laikus un minimālos amortizācijas laikus noteikt tikai WACC aprēķināšanas vajadzībām, tas nodrošinātu patstāvīgo izmaksu segšanu; Piedāvātā redakcija (pārvērtēšana izejot pēc 2021.gada cenām, vērtēt tikai pamatlīdzekļus, kuri izveidoti līdz 2020.gada decembrim, pārvērtēšanas rezultāti tikai 1x tiek iekļauti tarifa projektā) radīs būtiskas novirzes ieņēmumu/izdevumu saskaņojumā un finanšu rādītāju pasliktināšanos Komersanta finanšu pārskatos.	Pamatlīdzekļu amortizācijas (lietderīgās lietošanas) laiki būtiski ietekmē tarifa vērtību. Tarifā tie ietekmē nolietojuma izmaksas un, pārejot uz kapitāla atdevi, arī pieļaujamās peļņas apjomu. Lai dotu komersantiem pārejas regulējumu, esošajiem pamatlīdzekļiem varēs piemērot pašlaik grāmatvedībā noteiktos lietošanas laikus, bet kapitāla uzskaites metodikā noteiktie minimālie lietderīgās kalpošanas laiki un noteiktā nolietojuma aprēķina metode jāizmanto tiem pamatlīdzekļiem, kuri tiek nodoti ekspluatācijā pēc 2026. gada 31. decembra.	25. Pamatlīdzekļu nolietojuma un nemateriālo ieguldījumu vērtības norakstījuma uzskaiti un aprēķināšanu veic saskaņā ar Regulatora noteikto kapitāla izmaksu uzskaites un aprēķināšanas metodiku. Kapitāla izmaksu uzskaites un aprēķināšanas metodikā noteiktos aktīvu minimālos lietderīgās lietošanas laikus un nolietojuma aprēķināšanas metodi siltumapgādē piemēro pamatlīdzekļiem, kas nodoti ekspluatācijā pēc 2026. gada 31. decembra.
6.	Pamatlīdzekļu uzskaitē 24. Pamatlīdzekļu nolietojuma un nemateriālo ieguldījumu vērtības norakstījuma uzskaiti un aprēķināšanu veic saskaņā ar Regulatora noteikto kapitāla izmaksu uzskaites un aprēķināšanas metodiku.	LSUA Noteikt minimālos lietderīgās lietošanas laikus pamatlīdzekļiem, kuri tiek uzņemti uzskaitē sākot ar brīdi, kad stājas spēkā jaunā metodika, tas nodrošinātu saprātīgu pāreju un laiku komersantiem pārskatīt pamatlīdzekļu uzskaites politiku, neradot apjomīgus zaudējumus saistībā ar jau esošajām investīcijām un saistībām.	Nemts vērā. Ņemot vērā, ka lietderīgās lietošanas laiku piemērošana atbilstoši Kapitāla izmaksu uzskaites un aprēķināšanas metodikas 7. pielikumam atsevišķos gadījumos var radīt lielas naudas plūsmas svārstības un ietekmēt komersantu iespēju finansēt ieguldījumus, Metodika papildināta ar pārejas nosacījumu, kas paredz, ka Kapitāla izmaksu uzskaites un aprēķināšanas metodikas 7. pielikumā minētos lietderīgās lietošanas laikus piemēro pamatlīdzekļiem, kas nodoti ekspluatācijā pēc 2026. gada 31. decembra.	25. Pamatlīdzekļu nolietojuma un nemateriālo ieguldījumu vērtības norakstījuma uzskaiti un aprēķināšanu veic saskaņā ar Regulatora noteikto kapitāla izmaksu uzskaites un aprēķināšanas metodiku. Kapitāla izmaksu uzskaites un aprēķināšanas metodikā noteiktos aktīvu minimālos lietderīgās kalpošanas laikus siltumapgādes pakalpojumu nozarē piemēro pamatlīdzekļiem, kas nodoti ekspluatācijā pēc 2026. gada 31. decembra.
7.	Pamatlīdzekļu uzskaitē 24. Pamatlīdzekļu nolietojuma un nemateriālo ieguldījumu vērtības norakstījuma uzskaiti un aprēķināšanu veic saskaņā	Liepājas enerģija, Rīgas siltums Pamatlīdzekļu nolietojuma un nemateriālo ieguldījumu vērtības norakstījuma uzskaiti un	Daļēji ņemts vērā Saistībā ar lietderīgās lietošanas laikiem Regulators sagaida, ka komersanti nebūs ieinteresēti veidot dubultu nolietojuma	25. Pamatlīdzekļu nolietojuma un nemateriālo ieguldījumu vērtības norakstījuma uzskaiti un aprēķināšanu veic saskaņā ar

<p>ar Regulatora noteikto kapitāla izmaksu uzskaites un aprēķināšanas metodiku.</p>	<p>aprēķināšanu veic saskaņā ar Regulatora noteikto kapitāla izmaksu uzskaites un aprēķināšanas metodiku”. Savukārt Kapitāla izmaksu uzskaites un aprēķināšanas metodika, 10. punkts nosaka, ka “RAB vērtības aprēķinos izmanto aktīvu vai to daļu jaunākā publiski pieejamā gada finanšu pārskata bilances vērtību gada beigās”. Finanšu uzskaitē var tikt lietoti atšķirīgi lietderīgās kalpošanas laiki, kā arī ja tiks veikta pamatlīdzekļu pārvērtēšana, aktīvu vērtības un līdz ar to arī nolietojums finanšu pārskatos atšķirsies no tā, kas aprēķināts saskaņā ar Regulatora noteikto kapitāla izmaksu uzskaites un aprēķināšanas metodiku. Saistībā ar metodikas 40.punktu, tas prasa dubultās grāmatvedības ieviešanu, jo saskaņā ar grāmatvedības standartiem, veicot pamatlīdzekļu pārvērtēšanu, ir jāpārvērtē visi attiecīga veida vai grupas pamatlīdzekļi (piem. visas siltumtrases vai visi gāzes katli), nešķirojot pēc to iegādes datuma. Līdz ar to finanšu grāmatvedības uzskaitē būs pārvērtētās vērtības visiem attiecīgā veida pamatlīdzekļiem, nevis tikai tiem, kas izveidoti līdz 2020. gada 31. decembrim. Tāpat nav saprotama un pamatota šāda izveides laika ierobežojuma noteikšana, tā nav loģiski un racionāli saprotama un ir pretrunā ar finanšu uzskaites principiem un standartiem, kas regulē aktīvu pārvērtēšanu.</p> <p><u>Adven</u> 24. Pamatlīdzekļu nolietojuma un nemateriālo ieguldījumu vērtības norakstījuma uzskaiti un aprēķināšanu veic ņemot vērā siltumenerģijas apgādes pakalpojuma sniegšanai nepieciešamo pamatlīdzekļu atlikušo vērtību grāmatvedības bilancē. Kapitāla izmaksu uzskaites un aprēķināšanas metodikas 44.punkts paredz, ka: <i>siltumenerģijas apgādes pakalpojumu tarifu aprēķināšanai</i></p>	<p>uzskaiti un ieviesīs finanšu uzskaitē laikus, kas atbilst Kapitāla izmaksu uzskaites un aprēķināšanas metodikas 7. pielikumā iekļautajiem lietošanas laikiem, sevišķi ņemot vērā, ka 7. pielikuma piemērošana attieksies uz aktīviem, kas tiks nodoti ekspluatācijā pēc 2026. gada 31. decembra.</p> <p>Attiecībā uz pamatlīdzekļu pārvērtēšanu Regulators piekrīt, ka, veicot pārvērtēšanu, komersantam turpmāk veidosies dubultā uzskaitē, taču norāda, ka Metodika nenosaka pienākumu veikt šādu pārvērtēšanu vai pārvērtēt pamatlīdzekļus daļēji. Metodika apraksta nosacījumus, ar kādiem pārvērtēšanas rezultātu var iekļaut tarifa aprēķinā.</p> <p>Ņemot vērā, ka Kapitāla izmaksu uzskaites un aprēķināšanas metodikā noteiktais datums (attiecas uz visām regulētajām nozarēm), pēc kura netiek ņemti vērā komersanta veikto pārvērtēšanu rezultāti, ir 2021. gada 31. decembris, Regulatora ieskatā aktīviem, kas nodoti ekspluatācijā 2021. gada laikā, uz šo datumu aktīva bilances vērtībai nav jāatšķiras no tā patiesās vērtības. Līdz ar to, veicot pārvērtēšanu pēc grāmatvedības standartiem visai pamatlīdzekļu grupai, tarifa izmaksu aprēķina vajadzībām aktīviem, kas izveidoti 2021. gada laikā un vēlāk, aprēķinot RAB vērtību un/vai nolietojumu tarifa izmaksām, pārvērtētajai vērtībai jāatņem šī aktīva pārvērtēšanas rezerve, kas izveidojusies, veicot pārvērtēšanas pēc 2021. gada 31. decembra.</p> <p>Regulators atkārtoti paskaidro, ka Kapitāla izmaksu uzskaites un aprēķināšanas metodikas pielikumos norādīto lietderīgās lietošanas laiku noteikšanai tika veikts apjomīgs izvērtējums, tai skaitā salīdzinot vairākās citās</p>	<p>Regulatora noteikto kapitāla izmaksu uzskaites un aprēķināšanas metodiku. Kapitāla izmaksu uzskaites un aprēķināšanas metodikā noteiktos aktīvu minimālos lietderīgās kalpošanas laikus siltumapgādes pakalpojumu nozarē piemēro pamatlīdzekļiem, kas nodoti ekspluatācijā pēc 2026. gada 31. decembra.</p> <p>26. Komersants tarifa projekta aprēķinā neiekļauj pamatlīdzekļu nolietojumu tiem pamatlīdzekļiem, kuri pēc pēdējā finanšu pārskata gada beigām izslēgti no uzskaites, kā arī tiem pamatlīdzekļiem, kuriem līdz tarifa spēkā stāšanās dienai beidzas lietderīgās lietošanas laiks. Komersants var ietvert tarifa projekta aprēķinā nolietojumu pamatlīdzekļiem un nemateriāliem ieguldījumiem, kas ņemti uzskaitē pēc pēdējā finanšu pārskata gada beigām, un aprēķināt visu regulējamo aktīvu bāzes vērtību uz datumu pēc šo jauno aktīvu nodošanas ekspluatācijā.</p>
---	---	---	--

		<p><i>komersants piemēro šo metodiku atbilstoši metodikā par tarifu aprēķināšanu siltumapgādē noteiktajam.</i></p> <p>Kapitāla izmaksu uzskaites un aprēķināšanas metodikas grozījumu sagatavošanas laikā Regulators tā arī nepiedāvāja detalizētu informāciju vai aprēķinus, kas pamatotu noteiktos <u>minimālos</u> lietošanas laikus. CSA komersanti ved grāmatvedības uzskaiti atbilstoši normatīvajiem aktiem un starptautiski atzītiem grāmatvedības standartiem, un to apliecina auditors apstiprinot gada pārskatu. Faktiskās tarifā iekļautās pamatlīdzekļu nolietojuma vērtības ir vērtējis arī Regulators, apstiprinot tarifa projektu. Regulators Kapitāla izmaksu uzskaites un aprēķināšanas metodikas pielikumā ir noteicis atsevišķu pamatlīdzekļu grupu kalpošanas laikus bez atsaucēm uz konkrētiem standartiem vai pētījumiem. Līdz ar to nav saprotams, kādēļ tieši šādi lietderīgās kalpošanas laiki ir “pareizāki” par komersantu praksē pielietotajiem un līdz šim tarifā iekļautajiem. Atšķirīgu lietderīgās kalpošanas laiku izmantošana tarifa aprēķinā novestu pie dubultās grāmatvedības, kas rada nesamērīgu administratīvo slogu un pagarinās tarifa izskatīšanas procesu. Ja komersanta bilancē ir 500-1000 ierakstu ar pamatlīdzekļiem, tad, pirmkārt, jāpārlicinās par katra ieraksta atbilstību konkrētai pamatlīdzekļu grupai, otrkārt, jāsalāgo nolietojuma periodi veicot papildu aprēķinus. Kapitāla atdeves likmes ieviešanas kontekstā ir saprotama Regulatora vēlme novērst negodprātīgu rīcību, kad kāds komersants nosaka pārāk īsu nolietojuma periodu, lai iegūtu lielāku atdevi īstermiņā. Tomēr šādi gadījumi ir jārisina individuāli ar citiem līdzekļiem, nevis uzliekot papildu birokrātisko procedūru, kas ir nesamērīgas ar potenciālo ieguvumu, visiem CSA pakalpojuma sniedzējiem un arī pašam Regulatoram.</p>	<p>valstīs, kurās tika izvērtēti visu nozaru, uz kurām attiecas šī metodika, komersantu dati par pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu lietderīgās lietošanas laikiem, tai skaitā arī siltumapgādē, kuri tika izmantoti gan tarifu izvērtēšanas procesā, gan arī atsevišķa informācijas pieprasījumā (2018./2019. gads) par siltumapgādes pakalpojumu sniegšanā izmantotajiem aktīviem, to uzskaiti un finansējumu saņemtajiem datiem. Pētījuma ietvaros tika vērtēti siltumapgādes nozarei specifisko aktīvu grupās nozares komersantu ietvaros un nozarei nespecifisko aktīvu grupās visu regulēto komersantu izmantotie lietderīgās lietošanas laiki un to vidējās un visbiežāk izmantotās vērtības. Attiecīgi nozares specifiskajiem aktīviem lietderīgās lietošanas laiki apakšgrupās noteikti atbilstoši visbiežāk izmantotajām vērtībām, savukārt nespecifiskajiem aktīviem tika izmantotas ne tikai biežāk izmantotās vērtības, bet arī citos normatīvajos aktos atrodamas aktīvu lietderīgās lietošanas laiku vērtības. Salīdzinot noteiktos minimālos lietderīgās lietošanas laikus ar Lietuvā un Igaunijā noteiktajiem, tie ir salīdzināmi un atsevišķos gadījumos pat mazāki.</p> <p>Jēdziens “minimālais lietderīgās lietošanas laiks”, kas ietverts Kapitāla izmaksu uzskaites metodikā, ir jāsaprot nevis kā minimālā vērtība, ko nozares komersanti piemēro savā uzskaitē (praksē ir gadījumi, ka komersants uzskaitē iekļāvis pamatlīdzekļa atlikušo lietderīgās lietošanas laiku, nevis kopējo pamatlīdzekļa lietošanas laiku), bet gan kā sagaidāmo periodu, kuru atbilstoši uzbūvēts pamatlīdzeklis, kas tiek pienācīgi uzturēts un ekspluatēts, nokalpos, sniedzot pakalpojumu</p>	
--	--	--	--	--

			<p>(Regulatora izpratnē tas ir visbiežāk nozares ietvaros izmantotais lietderīgās lietošanas laiks).</p> <p>Regulators norāda, ka pārāk īsu lietderīgās lietošanas laiku noteikšana nav labvēlīga arī komersantiem, jo gadījumā, ja pakalpojuma sniegšanā tiek izmantots liels apjoms aktīvu nulles vērtībā, komersantam nav iespējams ģenerēt tādu kapitāla atdevi/rentabilitāti, lai nodrošinātu pienācīgu naudas plūsmu nākotnes investīciju finansēšanai vai ārējā finansējuma piesaistei.</p>	
8.	<p>Līmeņatzīmes</p> <p>29.Regulators var piemērot līmeņatzīmes izmaksu salīdzinošai novērtēšanai.</p>	<p>Adven Ierosina dzēst vai detalizētāk skaidrot piedāvātās Metodikas 29.punktu par līmeņatzīmēm. Kopumā atbalstām virzību uz līmeņatzīmju izmantošanu tarifu vērtēšanā, taču tādā gadījumā Metodikā jāparedz detalizētāki nosacījumi par to izmantošanas kārtību.</p> <p>LSUA, Liepājas Enerģija, Jūrmalas siltums LSUA neiebilst līmeņatzīmju izmantošanai, lai salīdzinoši novērtētu attiecīgas izmaksu pozīcijas, tomēr to pielietošana ir pieļaujama vien tikai pēc tam, kad visi regulēšanai pakļautie komersanti ir iepazīstināti ar salīdzināšanai pieļaujamo izmaksu pozīciju uzskaitījumu un to minimālajām un maksimālajām vērtībām.</p> <p>Rīgas siltums Kopumā Rīgas siltums ieskatā līmeņatzīmju izmantošana var būt labs instruments tarifu izskatīšanas un apstiprināšanas procesa uzlabošanai. Tomēr Rīgas siltums vēlas uzsvērt, ka ir ļoti būtiski, lai Regulators līmeņatzīmju aplēses pieeju padarītu caurspīdīgu un objektīvu.</p>	<p>Nemts vērā. Līmeņatzīmes ir plānots izmantot tikai tarifu ekonomiskās pamatotības izvērtēšanas procesā, tostarp tarifa izmaksu salīdzinošajā analizē. Respektīvi, līmeņatzīmju pārsniegšana pati par sevi nebūs pamats tarifu neapstiprināšanai. Vienlaikus līmeņatzīmes būs starp tarifu izvērtēšanas kritērijiem, kas ietekmēs to, vai tarifu izvērtēšanas procesā nepieciešami papildu skaidrojumi par konkrētām izmaksu pozīcijām. Ja līmeņatzīmju izmantošanas mērķis tiks mainīts, tad tas tiks pārrunāts ar nozari. Informācija par līmeņatzīmju noteikšanu un piemērošanu tiks publicēta Regulatora vadlīnijās.</p>	<p>29. Regulators var piemērot līmeņatzīmes izmaksu salīdzinošai novērtēšanai. Izmaksu līmeņatzīmes nosaka Regulatora izdotās vadlīnijās.</p>
9.	<p>Emisiju kvotas</p>	<p>Klimata un enerģētikas ministrija</p>	<p>Nemts vērā, jauns punkts</p>	

		Aktualizēt siltumenerģijas apgādes pakalpojumu tarifu normatīvo regulējumu un aprēķināšanas metodiku un atrunāt, ka regulēto siltumapgādes pakalpojumu sniedzēji tarifā kā attiecināmās izmaksas var iekļaut ar Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmu (ETS) saistītās izmaksas, ja tās ir tehnoloģiski un ekonomiski pamatotas un ir radušās ar mērķi nodrošināt centralizētās siltumenerģijas apgādes pakalpojumu lietotājiem ilgtermiņā zemākus tarifus.		30. Emisijas kvotu izmaksas tarifa projektā uzskatāmas par ekonomiski pamatotām, ja komersants atbilst efektīvas centralizētās siltumapgādes kritērijiem, kas noteikti Eiropas Parlamenta un Padomes 2023. gada 13. septembra Direktīvas (ES) Nr. 2023/1791 par energoefektivitāti 26. pantā un no minētās direktīvas izrietošajos normatīvajos aktos.
31.	<p>Par kopkapitāla rentabilitātes aprēķinu</p> <p>34. Aprēķinā neietver bezemisiju siltumavotus, piemēram, elektrokatlus, siltumsūkņus un saules kolektorus. Siltumapgādes piegādes drošībai uzstādītos siltumavotus neietver maksimāli pieļaujamās kopkapitāla rentabilitātes aprēķinā, ja to saražotās siltumenerģijas apjoms ir mazāks par 10% no kopējā siltumenerģijas daudzuma, kas saražots nodalītajā siltumapgādes sistēmā;</p>	<p>LSUA, Rīgas siltums</p> <p>Precizējums. Siltumapgādes piegādes drošībai un pīķa slodzēm uzstādītos siltumavotus neietver maksimāli pieļaujamās kopkapitāla rentabilitātes aprēķinā, ja to saražotās siltumenerģijas apjoms ir mazāks par 10% no kopējā siltumenerģijas daudzuma, kas saražots nodalītajā siltumapgādes sistēmā.</p> <p>LSUA</p> <p>Lūdzam skaidrot, vai 5% sliksnis ir attiecināms tikai uz piegādes drošības siltumavotiem, vai arī uz bezemisiju avotiem? Vai jauda, kas kalpo gan pīķa slodzēm, gan rezervei, arī ir piegādes drošības definīcijai atbilstošs siltumavots? LSUA aicina 5% vietā noteikt 10%, jo praksē ar bāzes jaudām ir grūti nodrošināt 95% no kopējās saražotās siltumenerģijas (apkopes, ārkārtas remontdarbi, pīķa slodze)</p> <p>Adven</p> <p>31. ... Aprēķinā neietver bezemisiju siltumavotus, piemēram, elektrokatlus, siltumsūkņus un saules kolektorus, kā arī siltumapgādes piegādes drošībai uzstādītos siltumavotus, ja to saražotās siltumenerģijas apjoms ir mazāks par 5% 10% no</p>	<p>Nemts vērā, redakcionāli labojumi</p> <p>Regulators piekrīt papildinājumam par “pīķa slodzēm”, tomēr termins “pīķa slodzes” ir lietojams sarunvalodā, tādēļ papildina ar vārdiem – “maksimālās siltumslodzes pieprasījuma nodrošināšanai”.</p> <p>Papildu nosacījums par bezemisiju siltumavotiem un drošībai uzstādītiem siltumavotiem redakcionāli precizēts. Drošībai uzstādīto siltumavotu saražotais siltumenerģijas apjoms, kuru neņem vērā maksimāli pieļaujamās kopkapitāla rentabilitātes aprēķinam, palielināts līdz 10%.</p>	<p>34. Aprēķinā neietver bezemisiju siltumavotus, piemēram, elektrokatlus, siltumsūkņus un saules kolektorus. Siltumapgādes piegādes drošībai un maksimālās siltumslodzes pieprasījuma nodrošināšanai uzstādītos siltumavotus neietver maksimāli pieļaujamās kopkapitāla rentabilitātes aprēķinā, ja to saražotās siltumenerģijas apjoms ir mazāks par 10% no kopējā siltumenerģijas daudzuma, kas saražots nodalītajā siltumapgādes sistēmā;</p> <p>Ja aprēķinātā maksimāli pieļaujamā kopkapitāla rentabilitāte pārsniedz Regulatora noteikto kapitāla atdeves likmi siltumenerģijas ražošanai attiecīgajam</p>

		<p>kopējā siltumenerģijas daudzuma, kas saražots nodalītajā siltumapgādes sistēmā.</p> <p>5% attiecas tikai uz piegādes drošības siltumavotiem, vai arī uz bezemisiju avotiem? Vai jauda, kas kalpo gan pīķa slodzēm, gan rezervei, arī ir piegādes drošības definīcijai atbilstošs siltumavots? Ierosinājums 5% vietā paredzēt 10%, jo praksē ar bāzes jaudām ir grūti nodrošināt 95% no kopējās saražotās siltumenerģijas (apkopes, ārkārtas remontdarbi, pīķa slodze)</p>		<p>kalendārajam gadam, tarifu aprēķinā izmanto Regulatora noteikto kapitāla atdeves likmi siltumenerģijas ražošanas pakalpojuma tarifa projekta aprēķināšanai.</p>
32.	<p>Pāreja un kapitāla atdevi WACC metodika nav izskatāma atrauti no RAB metodikas izskatīšanas</p>	<p>SMART Consulting Kapitāla izmaksu uzskaites un aprēķināšanas metodika (turpmāk - <i>RAB metodika</i>) pieņemšanas brīdī netika attiecināta uz Siltumapgādes nozari, jo WACC netika piemērots. Lai arī jau toreiz nozares komersanti un LSUA puda iebildumus, tomēr šīs metodikas apstrīdēšana nenotika, jo faktiski neiestājās atbilstoša situācija.</p> <p>Dažas no būtiskām atšķirībām –</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nozares, uz kurām attiecas WACC, faktiski bija pārvades, sadales infrastruktūra, kuras uzturēšanas izmaksu struktūra ir būtiski atšķirīga no siltumapgādes ražošanas, kur, piemēram, ir nepieciešams kapitāls krājumu (biomasas) uzturēšanai. Šīs izmaksas tarifa aprēķinā netiek ņemtas vērā un tādējādi netiek segtas no tarifa. 2. Arī norēķinu periodi ir atšķirīgi, kas nozīmē, ka siltumenerģijas ražotājam ir nepieciešami apgrozāmie līdzekļi darbības nodrošināšanai. <p>Neizskatot abas šīs metodikas vienlaicīgi, tiek pārkāpti labas pārvaldības principi un netiek ievērots SPR Likuma 5. pants saistībā ar taisnīguma, atklātības, neitralitātes, vienlīdzības un proporcionalitātes</p>	<p>Ņemts vērā. Regulatora ieskatā, kapitāla atdeves likme ir piemērojama ilgtermiņa kapitāla finansēšanas izmaksu segšanai, lai arī daļā valstu regulatori kapitāla izmaksu aprēķinā ietver arī apgrozāmā kapitāla izmaksas. Ņemot vērā praksi citās regulētajās nozarēs, kur apgrozāmā kapitāla izmaksas tiek iekļautas atsevišķi, aprēķinot krājumu uzturēšanas finansēšanas izmaksas, priekšlikums ņemts vērā daļā par krājumu finansēšanu, Metodikā pie kapitāla atdeves papildus ietverot punktu par krājumu uzturēšanas finansēšanas izmaksu ietveršanu tarifā.</p> <p>Papildus ir noteiktas vairākas atkāpes no Kapitāla izmaksu uzskaites un aprēķināšanas metodikas, lai ņemtu vērā siltumapgādes nozares īpašos apstākļus. Atkāpes ietver pārejas laiku nolietojuma uzskaitē un kredītu pamatsummas maksājumu ietveršanai tarifu nolietojumā aprēķinātā nolietojuma vietā.</p>	<p>42. Aprēķinot tarifus ar kapitāla atdevi, tarifa projektā var ietvert krājumu uzturēšanas finansēšanas izmaksas. Krājumu uzturēšanas finansēšanas izmaksas tiek novērtētas, ņemot vērā nepārtraukta un drošības prasībām atbilstoša pakalpojuma sniegšanai nepieciešamo krājumu gada vidējo apjomu, piemērojot komersanta faktisko īstermiņa aizņēmumu likmi apgrozāmiem līdzekļiem. Ja faktiskā aizņēmuma likme, ko piemēro krājumu finansēšanas izmaksu novērtēšanai, pārsniedz pēdējo sešu mēnešu vidējo Latvijas Bankas publicēto nefinanšu sabiedrībām izsniegto īstermiņa kredītu (<i>euro</i>) mainīgo procentu likmi (jaunajiem darījumiem) atbilstoši krājumu apjomiem, krājumu uzturēšanas finansēšanas izmaksas tiek</p>

		<p>principu ievērošanu, kā arī 20.pants, atbilstoši kuram tarifam ir jānosedz ekonomiski pamatotas izmaksas.</p> <p>Atvērt izskatīšanai Kapitāla izmaksu uzskaites un aprēķināšanas metodiku un izskatīt to vienlaikus ar WACC metodiku.</p>		<p>novērtētas, piemērojot Latvijas Bankas likmi.</p> <p>Papildu izmaiņas Metodikas 4. pielikuma 1. un 2. tabulā pievienota izmaksu pozīcija "Krājumu uzturēšanas finansēšanas izmaksas".</p>
33.	<p>Pamatlīdzekļu uzskaitē un kredītu pamatsummas maksājumu ietveršana tarifos</p>	<p><u>LSUA</u> Nenoteikt minimālo lietderīgās lietošanas laikus tiem pamatlīdzekļiem, kuri ir jau šobrīd uzbūvēti piesaistot ārējo finansējumu, atļaut to iekļaut pilnā apmērā (piemērot tādu pašu principu kā līdz šim), tādejādi nodrošinot to, ka siltumapgādes uzņēmumi spēj pildīt savas uzņemtās saistības.</p>	<p>Daļēji ņemts vērā. Minimālie lietderīgās lietošanas laiki tiek ieviesti, taču, ņemot vērā vēsturisko pieeju, nosakot pamatlīdzekļu lietošanas laikus, tiek noteikts datums, ar kuru jauniem pamatlīdzekļiem uzskaitē jāpiemēro noteiktie minimālie lietderīgās lietošanas laiki. Pamatlīdzekļiem, kuri iepriekš un pārejas laikā finansēti ar ārējiem finanšu līdzekļiem, tiek saglabāta iespēja pamatlīdzekļu nolietojumā ietvert kredīta pamatsummas maksājumus, arī aprēķinot tarifus ar kapitāla atdevi.</p>	<p>25. Pamatlīdzekļu nolietojuma un nemateriālo ieguldījumu vērtības norakstījuma uzskaitē un aprēķināšanu veic saskaņā ar Regulatora noteikto kapitāla izmaksu uzskaites un aprēķināšanas metodiku. Kapitāla izmaksu uzskaites un aprēķināšanas metodikā noteiktos aktīvu minimālos lietderīgās lietošanas laikus un nolietojuma aprēķināšanas metodi siltumapgādē piemēro pamatlīdzekļiem, kas nodoti ekspluatācijā pēc 2026. gada 31. decembra.</p> <p>43. Ja kapitālieguldījumiem pamatlīdzekļos un nemateriālajos ieguldījumos izmantoti ilgtermiņa (5 gadi un ilgāk) kredīta līdzekļi, par kuriem noslēgts aizņēmuma līgums līdz 2029. gada 31. decembrim, attiecīgā kredīta pamatsummas atmaksu var iekļaut tarifā aprēķinā, aizvietojo ar kredītu finansētās aktīvu daļas aprēķināto</p>

				nolietojumu ar gadā atmaksājamo kredīta pamatsummu. Regulējamo aktīvu bāzē ietvertu ar kredītu finansētās pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu daļas atlikušo vērtību aprēķina, samazinot sākotnējo kredīta finansējuma vērtību par atmaksātā kredīta apjomu, līdz kredīts atmaksāts. Komersants nodrošina šādu pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu atsevišķu uzskaiti pa izmantotā finansējuma veidiem.
34.	Redakcionāli labojumi	LSUA 39.p. Darba uzdevums jāiesniedz pirms tiek veikta pārvērtēšana un Regulators sniedz savu saskaņojumu?	Nemts vērā. Metodikas punkts precizēts. Pirms pārvērtēšanas darba uzdevums un saņemtais pārvērtēšanas ziņojums ir jāiesniedz Regulatoram.	Precizēta punkta daļa. 44. Ja nav pieejama informācija par aktīvu patieso vērtību 2021. gada 31. decembrī, komersants var aprēķināt regulējamo aktīvu bāzes vērtību, pārvērtējot aktīvus un indeksējot atpakaļ aktīvu vērtību par periodu no pēdējās aktīvu pārvērtēšanas līdz 2021. gada 31. decembrim, piemērojot patēriņa cenu gada vidējo (janvāris–decembris) pārmaiņu vērtības. Regulators saskaņo pārvērtēšanas darba uzdevumu un vērtē šā darba uzdevuma izpildi.
35.	Pāreja uz kapitāla atdevi 41.Ja komersants izvēlējis tarifa projekta aprēķinu ar kapitāla atdevi, komersants	Liepājas enerģija, Rīgas siltums 41. punkts nosaka, ka pāreja no kopkapitāla rentabilitātes uz kapitāla atdeves metodi ir	Nemts vērā. Metodikas punkts dzēsts.	

	vairs nevar pāriet uz tarifa projekta aprēķinu ar kopkapitāla rentabilitāti.	neatgriezeniska. Uzņēmuma ieskatā šāds ierobežojums apgrūtina lēmuma par pāreju pieņemšanu un ir izņemams no projekta. Uzņēmumam neizdevās atrast, ka pamatojumā minētais - tarifa aprēķināšana ar kapitāla atdevi ieviešana ir stratēģisks mērķis siltumapgādes nozarei, būtu jebkur iepriekš noteikts, definēts vai apstiprināts. Lūgums norādīt, kur iespējams iepazīties ar šo un citiem siltumapgādes nozares stratēģiskajiem mērķiem, ja tādi ir noteikti. Tāpat pamatojumā nav saprotams, kura tieši tarifu aprēķinu metode īstermiņā dotu labvēlīgākus rezultātus un kāpēc tās maiņa nav atbalstāma. Nepieciešams arī skaidrojums, kas tiek uzskatīts par labvēlīgāku rezultātu – vai tas būtu zemāks siltumenerģijas tarifs vai kāds cits rādītājs.		
36.	Redakcionāli labojumi 42.1.tarifu aprēķinu elektroniskā (“Excel” formātā) formā, kas aprēķināts, pamatojoties uz spēkā esošajā tarifā iekļautajām izmaksām, izmainot tikai kurināmā izmaksas, kurināmā akcīzes nodokļa izmaksas, iepirktās siltumenerģijas izmaksas un ieņēmumus par pārdoto elektroenerģiju, kas pamatotas ar kurināmā cenas, kurināmā akcīzes nodokļa, iepirktās siltumenerģijas cenas un pārdotās elektroenerģijas cenas izmaiņām;	LSUA Aicinām papildināt punktu, uzskaitījumam pievienojot arī iepirktās elektroenerģijas izmaksas.	Ņemts vērā. Saistībā ar iepirktās elektroenerģijas izmaksu ietveršanu 46.1. apakšpunktā redakcionāli precizēts arī 46.2. un 46.3. apakšpunkts.	46.1. tarifu aprēķinu elektroniskā (“Excel” formātā) formā, kas aprēķināts, pamatojoties uz spēkā esošajā tarifā iekļautajām izmaksām, izmainot tikai kurināmā izmaksas, kurināmā akcīzes nodokļa izmaksas, iepirktās siltumenerģijas izmaksas, elektroenerģijas izmaksas un ieņēmumus par pārdoto elektroenerģiju, kas pamatotas ar kurināmā cenas, kurināmā akcīzes nodokļa likmes, iepirktās siltumenerģijas cenas un iepirktās vai pārdotās elektroenerģijas cenas izmaiņām;
37.	Kredītu pamatsummas maksājumu ietveršana nolietojumā	SMART consulting Konsultāciju dokumentā vēlējuma izteiksmē ir minēts ”Tomēr jaunu pamatlīdzekļu izveidē turpmāk	Daļēji ņemts vērā. Iespējas nolietojuma vietā tarifā ietvert kredīta pamatsummas atmaksas ir saglabātas. To var	43. Ja kapitālieguldījumiem pamatlīdzekļos un

<p>57. Ja kapitālieguldījumiem esošajos pamatlīdzekļos un nemateriālajos ieguldījumos pirms tarifa projekta aprēķināšanas ar kapitāla atdevi ir izmantoti kredīta līdzekļi un attiecīgā kredīta pamatsumma iekļauta Regulatora apstiprināto tarifu aprēķinā, tad šo pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu vērtības daļu, kas atgūta, piemērojot tarifus, neiekļauj regulējamo aktīvu bāzes vērtības aprēķinā. Komersants par pamatlīdzekļu vērtības atlikušo daļu aprēķina nolietojumu atbilstoši vismaz minimālajam lietderīgās lietošanas laika atlikušajam periodam, kuru iekļauj tarifa aprēķinā, bet pamatlīdzekļa vai nemateriālā ieguldījuma atlikušo vērtību iekļauj regulējamo aktīvu bāzē. Komersants var turpināt šo kapitālieguldījumu kredīta pamatsummas maksājumus iekļaut tarifa aprēķina nolietojuma pozīcijā un regulējamo aktīvu bāzē ietvert uz šo kapitālieguldījumu attiecinātā kredīta atlikušo pamatsummu. Pēc kredīta dzēšanas šos pamatlīdzekļus un nemateriālos ieguldījumus nevar ietvert regulējamo aktīvu bāzē un nolietojuma izmaksās.</p>	<p>komersantiem būtu jācenšas samērot piesaistīto kredītu atmaksas termiņi ar paredzēto lietderīgās lietošanas laiku, lai neveidotos šādas atšķirības starp kapitāla izmaksu naudas plūsmu un finansēšanas izmaksām.</p> <p>Nav pamata uzskatīt, ka Bankas (neskaitot dažus lielākos nozares uzņēmumus vai uzņēmumus, kas saņēmuši aizdevumus ar Valsts kases izsniegtu galvojumu), kas līdz šim finanšu līdzekļus ir izsniegušas uz kredīta atmaksas termiņiem, kas ir 2-4 reizes īsāki nekā pamatlīdzekļu lietderīgais darba mūžs, tagad būtiski pārskatīs finansēšanas nosacījumus.</p> <p>Tik zemu WACC likmju gadījumā uzņēmumiem nebūs nekādas drošības rezerves, naudas plūsma projektiem būs negatīva, kovenantes netiks izpildītas, tāpēc bankām būs tiesības paaugstināt kredītprocentu likmes esošiem kredītiem vai prasīt kredīta atmaksu, bet jaunu kredītu izsniegšana uzņēmumiem būs apdraudēta.</p> <p>Metodikas būtiskas izmaiņas ir viens no riska faktoriem, kuru vērtē bankas. SPRK ar savu rīcību faktiski liek bankām piesardzīgāk un dārgāk izcenot pakalpojumus vai vispār atteikt finansējumu attīstībai. Metodikas maiņa laikā, kad valsts ir izvirzījusi siltumapgādes nozarei nopietnu lomu klimatneitrealitātes jomā, kā arī valstij ir svarīga energoneatkarība un patērētājiem – energoefektivitāte, ir pretrunā ar valsts stratēģiju un sabiedrības interesēm.</p> <p>Saglabāt tarifu Metodikas 24. punktā noteikto iespēju nolietojumu aizstāt ar kredīta pamatsummas atmaksu arī nākotnes investīcijām.</p>	<p>veikt, aprēķinot tarifus ar kopkapitāla rentabilitāti un arī ar kapitāla atdevi, ievērojot noteikto pārejas laiku.</p>	<p>nemateriālajos ieguldījumos izmantoti ilgtermiņa (5 gadi un ilgāk) kredīta līdzekļi, par kuriem noslēgts aizņēmuma līgums līdz 2029. gada 31. decembrim, attiecīgā kredīta pamatsummas atmaksu var iekļaut tarifu aprēķinā, aizvietojo ar kredītu finansētās aktīvu daļas aprēķināto nolietojumu ar gadā atmaksājamo kredīta pamatsummu. Regulējamo aktīvu bāzē ietvert ar kredītu finansētās pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu daļas atlikušo vērtību aprēķina, samazinot sākotnējo kredīta finansējuma vērtību par atmaksātā kredīta apjomu, līdz kredīts ir atmaksāts. Komersants nodrošina šādu pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu atsevišķu uzskaiti pa izmantotā finansējuma veidiem.</p>
<p>38. Regulatīvais rēķins</p>			

	<p>Fiksēto izmaksu neatgūstamība realizācijas apjoma izmaiņu dēļ</p>	<p><u>SMART consulting, Rīgas siltums</u> Ņemot vērā tendenci patēriņa apjomiem samazināties (energoefektivitātes vai klimata ietekmē), komersanti saskaras ar situāciju, kurā fiksētās izmaksas un daļēji fiksētās izmaksas (piem., elektroenerģijas izmaksas nav tieši proporcionālas ražošanas apjomiem) uz vienu MWh būtiski atšķiras pret plānotajām un pieaug.</p> <p>Pašreiz metodikā netiek paredzēta iespēja atgūt šīs izmaksas gadījumā, ja realizācijas apjoms ir mazāks par prognozēto, lai gan šie fiksētie izdevumi bija nepieciešami pakalpojuma nodrošināšanai un infrastruktūras uzturēšanai.</p> <p>Metodika un tarifu izvērtēšanas prakse nepieļauj uz priekšu prognozēt mazāku ražošanas apjomu, pat ja tam pamatā ir objektīvi tirgus apstākļi kā 2022.-2024. gadā.</p> <p>Šādā veidā tiek pārkāpts Likumā par sabiedriskā pakalpojuma regulatoriem 20. pantā noteiktais “Tarifi nosakāmi tādā apmērā, lai lietotāju izdarītie tarifu maksājumi segtu ekonomiski pamatotas sabiedrisko pakalpojumu izmaksas”</p> <p>Iespējamie risinājumi: Iekļaut mehānismu, lai patērētāju nesegto/pārsniegto (apstiprināto) fiksēto izmaksu sadaļa tiktu aprēķināta līdz ar gada atskaites iesniegšanu un piemērota kā papildus komponente nākamajam gadam.</p> <p>Regulatīvā kontā ieviešana ar ciklisku 1 vai 2 gadu visu būtiskāko izmaksu un pārdošanas apjomu izvērtēšanu atgūstot izdevumus vai atmaksājot pārmērīgus ienākumus.</p>	<p>Ņemts vērā.</p>	<p>52. Komersants reizi gadā atbilstoši šīs metodikas 53. punktam aprēķina novirzi starp Regulatora apstiprinātajā tarifā ietvertajām atgūstamajām pastāvīgajām izmaksām un faktiski atgūtajām pastāvīgajām izmaksām (pastāvīgo izmaksu novirze, ietverot nekustamā īpašuma nodokli un peļņu), ņemot vērā tarifā ietverto un faktiski lietotājiem nodoto siltumenerģijas apjomu.</p> <p>Papildus atbilstoši redakcionāli precizēti metodikas punkti, kas nosaka mainīgo izmaksu neparedzēto ieņēmumu un izdevumu un pastāvīgo izmaksu novirzes iesniegšanu Regulatorā.</p>
39.	<p><u>Pamatlīdzekļu uzskaitē</u></p>	<p><u>LSUA, Rīgas siltums, Grobiņas Namserviss</u> Vai ātrāk noamortizējušo pamatlīdzekļu atlikušo vērtību (ja PL nolietosies ātrāk nekā Regulators to ir uzrakstījis) varēs iekļaut tarifa izmaksās? Cik ilgā</p>	<p>Ņemts vērā. Pamatlīdzeklim, kura tālāka izmantošana siltumapgādes pakalpojuma nodrošināšanā nav iespējama, bet tam ir atlikusī vērtība,</p>	<p>58. Komersants, iesniedzot tarifa projektu vērtēšanai, kopā ar pamatojumu var iekļaut</p>

		<p>periodā to varēs darīt? Vai tās būs neparedzētie izdevumi? Ūdens saimniecība saskaras ar šo problēmu.</p> <p>Vai šis attiecas uz abām tarifa aprēķināšanas metodēm?</p>	<p>komersants, iesniedzot Regulatoram pamatojumu, var atgūt pamatlīdzekļa norakstīšanas izmaksas, iekļaujot tās neparedzēto ieņēmumu un izmaksu aprēķinā. Pamatlīdzeklim noraksta tā atlikušo vērtību, no tās atskaitot atsavināšanas ieņēmumus un pārvērtēšanas rezervi. Norakstīšanas izmaksas tiek ietvertas tarifa neparedzētajās izmaksās.</p> <p>Šis noteikumu punkts tiek attiecināts uz abām tarifu aprēķināšanas metodēm, gan izmantojot kopkapitālu, gan kapitāla atdevi.</p>	<p>neparedzēto izmaksu aprēķinā iepriekšējo divu gadu periodā siltumapgādei nepieciešamo aktīvu vai to atlikušās vērtības daļu norakstīšanu izmaksas, ja šo aktīvu nomaiņa vai likvidācija pirms minimālā lietderīgā lietošanas laika ir nepieciešama un tehnoloģiski un ekonomiski pamatota. Aktīvu norakstīšanas izmaksas tiek koriģētas, atskaitot ieņēmumus no norakstītā aktīva atsavināšanas. Norakstīšanas izmaksas neietver pamatlīdzekļa pārvērtēšanas rezultātu. Šādas neparedzētās izmaksas izteiktas tarifa komponentē nevar pārsniegt 10% no apstiprinātā siltumapgādes tarifa bez neparedzēto ieņēmumu vai izdevumu komponentes.</p>
40.	<p>Neparedzētie ieņēmumi/izdevumi</p> <p>55. Komersants nodrošina neparedzēto ieņēmumu un neparedzēto izdevumu uzskaiti. Ja lietotāji ir atguvuši iepriekš aprēķinātos neparedzētos ieņēmumus vai komersants ir atguvis iepriekš aprēķinātos neparedzētos izdevumus, un komersantam ir piešķirta šīs metodikas 11. punktā minētā atļauja, komersants var pats noteikt tarifu, izslēdzot no aprēķina</p>	<p><u>LSUA, Liepājas Enerģija</u></p> <p>Precizēt punkta redakciju, paredzot, ka tarifs, kas noteikts atbilstoši šī punkta prasībām, var tikt pielietots / stāties spēkā, sākot ar nākamā mēneša 1. datumu.</p>	<p>Daļēji ņemts vērā, redakcionāli precizējumi</p> <p>Nosacījumu, ka tarifa izmaiņas stātos spēkā ar nākamā mēneša 1. datumu, nav iespējams izpildīt, jo par tarifa izmaiņām lietotāji ir jāinformē atbilstoši Likumam par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem, tādēļ izmaiņas jāveic saskaņā ar procedūru par pašnoteiktiem tarifiem.</p>	<p>57. Komersants nodrošina mainīgo izmaksu, neparedzēto ieņēmumu un izmaksu un pastāvīgo izmaksu novirzes uzskaiti. Ja lietotāji vai komersants ir atguvuši šīs metodikas 53.3. vai 53.4. apakšpunktā noteiktajā kārtībā tarifos iekļauto mainīgo izmaksu, neparedzēto ieņēmumu un izmaksu un pastāvīgo izmaksu novirzes kopsummu un komersantam ir piešķirta šīs</p>

	<p>neparedzēto ieņēmumu vai izdevumu komponenti. Ja lietotāji nav atguvuši iepriekš aprēķinātos neparedzētos ieņēmumus vai komersants nav atguvis iepriekš aprēķinātos neparedzētos izdevumus, starpību komersants pārnēs uz nākamo finanšu gadu.</p>			<p>metodikas 11. punktā minētā atļauja, komersants pats nosaka tarifu atbilstoši šīs metodikas V nodaļā noteiktajai kārtībai, izslēdzot attiecīgās komponentes. Pretējā gadījumā neatgūto starpību komersants ietver nākamajā šīs metodikas 53.1. apakšpunktā minētajā aprēķinā.</p>
41.	<p>Jauna tarifu projekta iesniegšana / Regulējamo aktīvu bāze 55. Ne vēlāk kā sešu mēnešu laikā pēc jauna siltumavota vai katlumājas nodošanas ekspluatācijā komersants iesniedz jaunu tarifa projektu, ja izpildās 53.punktā noteiktie nosacījumi.</p>	<p>LSUA aicina pārskatīt punkta redakciju, salāgojot to ar piedāvātās Metodikas 38.punktu. Uzskatām, ka piedāvātā redakcija ir pretrunīga – tiek noteikts, ka jāiesniedz jauns tarifa projekts, tomēr pastāv iespējamība, ka RAB jauno siltumavotu iekļaut nevar, jo tas ir nodots ekspluatācijā gada pirmajā pusē.</p> <p>Liepājas enerģija Ne vēlāk kā sešu mēnešu laikā pēc jauna siltumavota vai katlumājas nodošanas ekspluatācijā komersants iesniedz jaunu tarifa projektu, ja izpildās 53.punktā noteiktie nosacījumi. Savukārt Metodikas projekta 38. punktā noteikts, ka “regulējamo aktīvu bāzē neietver nemateriālos ieguldījumus un pamatlīdzekļus, kas ņemti uzskaitē pēc pēdējā finanšu pārskata gada beigām”. Tas rada nesaprotamu situāciju, ja nodošana ekspluatācijā ir notikusi piemēram janvārī, jo jaunajā tarifu projektā šis jaunais aktīvs netiks ietverts, līdz ar to jauna tarifu projekta iesniegšana ir bezjēdzīga.</p> <p>Adven Būtībā nav iebildumu par piedāvāto nosacījumu, tomēr tas jāvērtē kontekstā ar 38.punktu. Šobrīd piedāvātā redakcija ir pretrunīga un paredz, ka</p>	<p>Nemts vērā. Saistībā ar šo precizēts 26. punkts – regulējamo aktīvu bāzē var ietvert pamatlīdzekļus un nemateriālos ieguldījumus, kas ir nodoti ekspluatācijā pēc pēdējā finanšu pārskata, vienlaicīgi tiek pārrēķināta visa regulējamo aktīvu bāze uz datumu vai kādu vēlāku datumu pēc jaunā pamatlīdzekļa vai nemateriālā ieguldījuma nodošanas ekspluatācijā.</p>	<p>26. Komersants tarifa projekta aprēķinā neiekļauj pamatlīdzekļu nolietojumu tiem pamatlīdzekļiem, kuri pēc pēdējā finanšu pārskata gada beigām izslēgti no uzskaites, kā arī tiem pamatlīdzekļiem, kuriem līdz tarifa spēkā stāšanās dienai beidzas lietderīgās lietošanas laiks. Komersants var ietvert tarifa projekta aprēķinā nolietojumu pamatlīdzekļiem un nemateriāliem ieguldījumiem, kas ņemti uzskaitē pēc pēdējā finanšu pārskata gada beigām, un aprēķināt visu regulējamo aktīvu bāzes vērtību uz datumu pēc šo jauno aktīvu nodošanas ekspluatācijā.</p>

		jāiesniedz jauns tarifa projekts, bet ir liela iespējamība, ka RAB jauno siltumavotu iekļaut nevar (ja tas nodots ekspluatācijā gada pirmajā pusē).		
42.	<p>Regulējamo aktīvu bāze</p> <p>38.Regulējamo aktīvu bāzi aprēķina atbilstoši Regulatora noteiktajai kapitāla izmaksu uzskaites un aprēķināšanas metodikai. Vispārējas nozīmes pamatlīdzekļiem regulējamā aktīvu bāzē ir iekļaujama uz siltumapgādi attiecinātā atlikušās vērtības daļa. Komersants regulējamo aktīvu bāzē neietver nemateriālos ieguldījumus un pamatlīdzekļus, kas ņemti uzskaitē pēc pēdējā finanšu pārskata gada beigām.</p>	<p>LSUA</p> <p>LSUA ieskatā piedāvātā redakcija paredz, ka gadījumā, ja tiek veikti būtiski kapitālieguldījumi un būvdarbi pabeigti janvārī, jāgaida gandrīz gads līdz iespējai iesniegt tarifa projektu, kurā iekļauts jaunais pamatlīdzeklis, kam jāpieskaita vēl tarifa izskatīšanas periods. Uzskatām, ka šāds nosacījums nav samērīgs un negatīvi ietekmēs CSA pakalpojuma sniedzēja naudas plūsmu, jo aizdevums, kas ņemts jauna pamatlīdzekļa izveidei, ir jāmaksāt uzreiz pēc objekta nodošanas ekspluatācijā nevis pēc 1,5-2 gadiem. Turklāt šāds ierobežojums noteikti neveicina investīciju veikšanu.</p> <p>Jūrmalas siltums</p> <p>“38. Regulējamo aktīvu bāzi aprēķina atbilstoši Regulatora noteiktajai kapitāla izmaksu uzskaites un aprēķināšanas metodikai. Vispārējas nozīmes pamatlīdzekļiem regulējamā aktīvu bāzē ir iekļaujama uz siltumapgādi attiecinātā atlikušās vērtības daļa”.</p> <p>Liepājas enerģija</p> <p>38. punkts nosaka, ka “regulējamo aktīvu bāzē neietver nemateriālos ieguldījumus un pamatlīdzekļus, kas ņemti uzskaitē pēc pēdējā finanšu pārskata gada beigām”. Nav saprotams, vai nolietojuma aprēķinā šos pamatlīdzekļus ietver vai nē, un ja nē, tad kādā veidā šī neietvertā nolietojuma daļa iekļaujama tarifus veidojošajās izmaksās.</p> <p>Adven</p> <p>38. Regulējamo aktīvu bāzi aprēķina atbilstoši Regulatora noteiktajai kapitāla izmaksu uzskaites un aprēķināšanas metodikai, un ņemot vērā aktuālās uz</p>	<p>Ņemts vērā.</p> <p>Regulators paskaidro, ka Metodikas projekta 26. punkts nosaka, ka komersants ir tiesīgs ietvert nolietojumu par pamatlīdzekļiem un nemateriālajiem ieguldījumiem, kas ņemti uzskaitē pēc pēdējā finanšu pārskata gada beigām. Tas attiecas gan uz tarifiem, kas aprēķināti ar kopkapitāla rentabilitāti, gan uz tarifiem ar kapitāla atdevi.</p> <p>Jaunas investīcijas varēs ietvert tarifos, ja tās nodotas ekspluatācijā pēc pēdējā finanšu pārskata, taču vienlaicīgi būs jāpārreķina visu pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu regulējamo aktīvu bāzes vērtība.</p>	<p>26. Komersants tarifa projekta aprēķinā neiekļauj pamatlīdzekļu nolietojumu tiem pamatlīdzekļiem, kuri pēc pēdējā finanšu pārskata gada beigām izslēgti no uzskaites, kā arī tiem pamatlīdzekļiem, kuriem līdz tarifa spēkā stāšanās dienai beidzas lietderīgās lietošanas laiks. Komersants var ietvert tarifa projekta aprēķinā nolietojumu pamatlīdzekļiem un nemateriāliem ieguldījumiem, kas ņemti uzskaitē pēc pēdējā finanšu pārskata gada beigām, un aprēķināt visu regulējamo aktīvu bāzes vērtību uz datumu pēc šo jauno aktīvu nodošanas ekspluatācijā.</p>

		<p>centralizētās siltumapgādes pakalpojumu attiecināmo pamatlīdzekļu nolietojuma un nemateriālo ieguldījumu vērtības grāmatvedības uzskaitē. Vispārējās nozīmes pamatlīdzekļiem regulējamā aktīvu bāzē ir iekļaujama uz siltumapgādi attiecinātā atlikušās vērtības daļa. Komersants regulējamo aktīvu bāzē neietver nemateriālos ieguldījumus un pamatlīdzekļus, kas ņemti uzskaitē pēc pēdējā finanšu pārskata gada beigām.</p> <p>No piedāvātās redakcijas var saprast, ka gadījumā, ja tiek veikti būtiski kapitālieguldījumi un būvdarbi pabeigti janvārī, jāgaida gandrīz gads līdz iespējai iesniegt tarifa projektu ar jauno pamatlīdzekli, plus tarifa izskatīšanas periods. Šāds nosacījums nav samērīgs, jo, ja jauna pamatlīdzekļa izveidei tiek ņemts aizdevums, tas jāsāk atmaksāt uzreiz pēc objekta nodošanas ekspluatācijā nevis pēc 1,5-2 gadiem. Šāds nosacījums negatīvi ietekmē CSA pakalpojuma sniedzēja naudas plūsmu un neveicina investīcijas. Papildus skatīt komentāru par 24.punktu.</p>		
43.	<p>Pāreja uz kapitāla atdevi kā tarifu aprēķināšanas metodi</p>	<p><u>LSUA</u> Metodikas grozījumi būtiski maina tarifu aprēķināšanas kārtību un var radīt būtisku negatīvu ietekmi uz CSA uzņēmumu darbību, attīstību un maksāspēju.</p> <p><u>Liepājas enerģija, Adven</u> Nepietiekams pamatojums pārejai uz kapitāla atdeves metodi, mainīgā WACC likme nav stabilitātes ziņā salīdzināma ar kopkapitāla rentabilitātes 10%</p>	<p>Daļēji ņemts vērā. Ne visiem siltumapgādes komersantiem pāreja uz kapitāla atdeves metodi rada būtisku negatīvu ietekmi uz to darbību un finanšu stāvokli. Regulators, veicot ietekmes izvērtējumu, konstatēja, ka daļai komersantu tarifa naudas plūsma uzlabojas, savukārt atsevišķiem komersantiem tarifa naudas plūsma pasliktinās tiktāl, ka nesedz kredītu izmaksas. Šā iemesla dēļ, lai samazinātu pārejas negatīvo ietekmi uz komersantiem, Regulators ir paredzējis metodikā vairākus nosacījumus:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) tiek noteikts pārejas periods kapitāla atdeves pieejas piemērošanai; 2) tiek noteikts pārejas periods pamatlīdzekļu uzskaitē atbilstoši "Kapitāla izmaksu un aprēķināšanas metodikas" 7. pielikumā 	

			<p>noteiktajiem minimālajiem lietderīgās lietošanas laikiem;</p> <ol style="list-style-type: none"> 3) pamatlīdzekļiem, kuri iepriekš un pārejas laikā finansēti ar ārējiem finanšu līdzekļiem, tiek saglabāta iespēja pamatlīdzekļu nolietojumā ietvert kredīta pamatsummas maksājumus; 4) paredzēta iespēja komersantiem aprēķināt RAB vērtību uz datumu pēc gada pārskata beigām, tādējādi iekļaujot RAB vērtībā jaunās realizētās investīcijas; 5) paredzēta iespēja iekļaut krājumu uzturēšanas finansēšanas izmaksas; 6) paredzēta iespēja komersantiem veikt vienreizēju, ne obligātu, regulējamo aktīvu bāzē iekļauto pamatlīdzekļu pārvērtēšanu (ar indeksāciju 31.12.2021.), kas tiek ietverta kapitāla izmaksu aprēķinā, ņemot vērā nozares līdzšinējo praksi neveikt regulāras aktīvu pārvērtēšanas, kas, ņemot vērā pamatlīdzekļu garos kalpošanas laikus, var radīt būtiskas pamatlīdzekļu bilances vērtības atšķirības no to patiesās vērtības; 7) paredzēts pastāvīgo izmaksu novirzes aprēķina mehānisms, kas ņem vērā patēriņa svārstības. <p>Attiecībā uz likmes stabilitāti Regulators norāda, ka ekonomiski pamatoti ir ņemt vērā aktuālo situāciju finanšu tirgos, lai lietotājiem nebūtu nesamērīgi jāpārmaksā situācijās, kad finansēšanas izmaksas ir daudz zemākas par kopkapitāla rentabilitātes procentu, ko komersanti piemēro. Tādējādi kapitāla atdeves pieeja ir taisnīgāka, līdzsvarojot komersantu un lietotāju intereses mainīgos tirgus apstākļos.</p>	
--	--	--	---	--

			<p>Papildus Regulators paskaidro, ka spēkā esošajā tarifā piemērotā kapitāla atdeves likme nemainās, ja ar lēmumu Regulators apstiprina jaunu kapitāla atdeves likmi – jaunā likme tiek piemērota tikai jauna tarifu projekta aprēķinā.</p> <p>Paredzot papildu nosacījumus, negatīvo faktoru ietekme, pārejot uz kapitāla atdevi, būtiski samazināta. Rezultātā sabalansētas siltumenerģijas lietotāju un siltumapgādes pakalpojumu sniedzēju intereses.</p>	
II. Jautājumi, par kuriem vienošanās nav panākta				
44.	Pašnoteikto tarifu noteikšana	<p>Rīgas siltums Piemērot pašnoteikto tarifu procedūru arī gadījumos, kad mainās kurināmā veidu proporcija.</p>	<p>Nav ņemts vērā. Mainot kurināmā proporcijas, mainās arī citas tarifa izmaksas. Papildus šādas izmaiņas būtiski sarežģītu neparedzēto ieņēmumu vai izdevumu aprēķinus. Šādu izmaiņu ieviešana ir grūti savienojama ar pašreizējo tarifu noteikšanas sistēmu. Vienlaikus būtiski precizēta neparedzēto ieņēmumu un izdevumu noteikšanas kārtība, kas nodrošina komersantam iespējas reizi gadā tarifu vērtību korekcijā ietvert arī notikušās kurināmā veida proporcijas izmaiņas</p>	
45.	Tarifu aprēķins	<p>19.Komersants precīzi un pārskatāmi atspoguļo siltumenerģijas ražošanai, sadalei, pārvadei un tirdzniecībai nepieciešamās tehnoloģiski un ekonomiski pamatotās izmaksas, iekļaujot tajās tikai ar šiem darbības veidiem saistītos aktīvus un darbības. Personāla un sociālās izmaksas aprēķina saskaņā</p>	<p>LSUA, Liepājas Enerģija Neizdevās atrast, ka tie būtu publiskoti, lūdzu norādīt kur ar tiem var iepazīties. Ja tie nav publiski pieejami, tad attiecīgā rindkopa, kas pamato publiski nepieejamu kritēriju izmantošanu tarifu projektu vērtēšanai, ir izslēdzama no tarifu projekta, jo nav nosakāms vai un kā to lietošana ievēros centralizētās siltumapgādes lietotāju intereses tarifu aprēķināšanā.</p> <p>Aicinām svītrot teikumu - Personāla un sociālo izmaksu vērtēšanas principi noteikti Regulatora personāla izmaksu vērtēšanas vadlīnijās.</p>	<p>Nav ņemts vērā. Regulatora personāla izmaksu vērtēšanas vadlīnijas ir izstrādātas, lai veicinātu komersantu izpratni par vienveidīgiem personāla izmaksu vērtēšanas principiem, metodēm un kritērijiem visās nozarēs, tās ir publicētas un komersanti var iepazīties ar attiecīgo dokumentu. Minētās vadlīnijas publicētas Regulatora tīmekļvietnes sadaļā Vispārējie normatīvie akti: https://www.sprk.gov.lv/content/visparejie-normativie-akti</p>

	<p>ar Darba likumu un sociālās apdrošināšanas jomu reglamentējošajiem normatīvajiem aktiem. Personāla un sociālo izmaksu vērtēšanas principi noteikti Regulatora personāla izmaksu vērtēšanas vadlīnijās.</p>			
46.	<p>Pāreja uz kapitāla atdevi kā tarifu aprēķināšanas metodi WACC likmes – aizņemtā kapitāla izmaksas</p>	<p><u>SMART consulting</u> WACC likme ir noteikta neatbilstoši faktiskajām tirgū pieejamām likmēm. Salīdzinot faktiskās likmes ar SPRK noteiktajām, ir acīmredzams, ka likme neatbilst faktiskajai situācijai. WACC likmes aizņemtā kapitāla sadaļa ir neatbilstoša:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kā redzams Regulatora likme 2023.-2024. gadā ir bijusi zemāka vai tuvu EURIBOR līmenim; 2. Papildus EURIBOR uzņēmumiem, kuriem nav pašvaldības galvojuma, deleģējuma līguma vai tautsaimnieciskas nozīmes statusa, banku papildus pievienotās likmes ir 1,5-6%; 3. Valsts finanšu institūcija ALTUM 2019.-2022. gadā, kad EURIBOR bija 0-1%, ir piemērojusi 6-7% likmi, bet 2024. gadā piedāvājumi ir bijuši pat virs 12%; 4. Pievienotā likme šādiem maziem un vidējiem uzņēmumiem bez pašvaldības galvojuma, deleģējuma līguma vai tautsaimnieciskas nozīmes statusa ir 2%-5%, neskaitot EURIBOR. 5. Regulatora noteikto likmju izmaiņas nav proporcionālas EURIBOR izmaiņām; Pievienotās procentu likmes tiek noteiktas nemainīgas uz visu kredīta un balstīta uz paredzamu uzņēmuma darbību un rentabilitāti. Svārstīga rentabilitātes normas noteikšana ir 1) papildus risks banku 	<p>Nav ņemts vērā. Kapitāla atdeves likme mainās katru gadu un atbilst tā brīža finansēšanas nosacījumiem. Regulatoram izvērtējot faktiskās kredītu procentu likmes, tika secināts, ka lielākajā daļā gadījumu tās ir zemākas nekā kapitāla atdeves likme. Citos gadījumos ir objektīvi apstākļi, kādēļ komersantam finansējuma likme ir lielāka nekā noteiktā kapitāla atdeves likme. Komersants noteiktajā pārejas periodā var veikt un tam jāveic darbības, lai samazinātu riskus, kuru dēļ viņam ir noteikta lielāka ārējā finansējuma likme nekā kapitāla atdeves likme.</p>	

		<p>skatījumā – tāpat faktors, kam jāpalielina šī likme; 2) faktors, kas palielina investīciju risku un attiecīgi jāpalielina pašu kapitāla likme;</p> <p>6. Kredītprocentu likme no uzņēmuma viedokļa ir izmaksas. SPRK noteiktās likmes nesedz reālās pakalpojuma sniegšanas izmaksas un tādējādi neatbilst SPR likuma 20. panta prasībai, ka <i>“Tarifi nosakāmi tādā apmērā, lai lietotāju izdarītie tarifu maksājumi segtu ekonomiski pamatotas sabiedrisko pakalpojumu izmaksas”</i>;</p> <p>7. Bankas nosacījumus izvirza uz visu kredīta periodu, un Latvijā finansēšanas tirgū faktiski nepastāv iespēja, ka uzņēmumi ar gada apgrozījumu 400 tūkst. līdz 10 milj. EUR varētu izvirzīt prasības finansējuma sniedzējam.</p> <p>Plānotais regulējums neizbēgami radīs tarifa deficītu, t.i., situāciju, kurā tarifs nav pietiekams izmaksu segšanai, kas kā būtiska problēma ir identificēta Eiropas Komisijas Ekonomikas un finanšu lietu ģenerāldirektorāta pētījumā attiecībā uz elektroenerģijas tarifiem (pieejams: Electricity Tariff Deficit: Temporary or Permanent problem in the EU?), bet vēl lielākā mērā attiecināma uz maziem un vidējiem siltumapgādes komersantiem.</p> <p>Sekas:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Netiek nodrošināta uzņēmumu attīstība; 2. Tiek apdraudēta vairāku uzņēmumu darbība, jo jau tagad uzņēmumu faktiskā rentabilitāte ir zemāka nekā apstiprinātā un naudas plūsma negatīva; 3. Patērētājiem ir risks par pakalpojuma nepārtrauktību un ilgtermiņā uzņēmumi nav ieinteresēti investēt; 		
--	--	---	--	--

		<p>Ir apdraudēti valsts plāni pārejai uz klimatneitrāliem risinājumiem, kur siltumapgādes nozarei ir nozīmīga loma valsts enerģētikas stratēģijā.</p> <p>Atcelt tarifa izmaiņas, līdz nav izstrādāta jaunas, faktiskajām izmaksām atbilstošas WACC likmes.</p> <p>WACC likmju aprēķinā ņemt vērā faktiskās komercbanku un ALTUM piemērotās kredītprocentu likmes un termiņus, un nodrošināt, ka ar Metodiku izvirzītie nosacījumi atbilst faktiskajai finansēšanas politikai, lai nodrošinātu siltumapgādes komersantu un centralizēto siltumapgādes sistēmu attīstību.</p>		
47.	Pāreja uz kapitāla atdevi kā tarifu aprēķināšanas metodi	<p>LSUA Pirms konkrētu metodikas punktu redakciju un aprēķina principu maiņas, būtiski ir vienoties par konceptuāliem regulācijas jautājumiem/ virzieniem un tikai pēc tam uzsākt darbu pie konkrētām izmaiņām. Darba grupās, LSUA un Regulatora dažādās tikšanās reizēs esam pauduši viedokli par virzieniem, kas, mūsaprāt, atvieglotu un uzlabotu CSA uzņēmumu darbību – ražošanas nodalīšanu no sadales un pārvades (regulācijas) un pāreju no vēsturisko datu izmantošanas nākotnes tarifa noteikšanā uz faktisko izmaksu lietošanu tarifa aprēķināšanai.</p>	<p>Nav ņemts vērā, ņemts vērā daļā par tālāku diskusiju Regulators piekrīt, ka ir nepieciešama diskusija par tālākām izmaiņām centralizētās siltumapgādes regulācijas sistēmā. Tomēr, lai ieviestu šādas izmaiņas praksē, tas ietvertu ne tikai izmaiņas siltumenerģijas apgādes pakalpojumu tarifu aprēķināšanas tarifu metodikā, bet arī vairākos citos normatīvajos aktos. Dažādi konceptuāli nākotnes regulācijas jautājumi ir apspriežami un par tiem var veikt tālāku analīzi.</p> <p>Regulators norāda, ka pāreja uz kapitāla atdevi ir viens no priekšnoteikumiem jebkurām nākotnes izmaiņām siltumapgādes regulācijā. Tas ir priekšnoteikums viegli saprotamas un starp komersantu un lietotāju interesēm balansētas regulācijas sistēmas izveidei.</p>	
48.	Pāreja uz kapitāla atdevi kā tarifu aprēķināšanas metodi	<p>LSUA Pretruna ar likumu par Sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem noteikto, kur, papildus lietotāju interešu aizstāvībai, paredzēts, ka Regulators arī veicina sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju attīstību saskaņā</p>	<p>Nav ņemts vērā. Regulators, veicot izmaiņas siltumenerģijas apgādes tarifu aprēķināšanas metodikā, nodrošina balansu starp siltumapgādes komersantu attīstību un lietotāju interesēm.</p>	

		<p>ar taisnīguma, atklātības, neitralitātes un proporcionālītātes principiem. Gan sarunās pirms publiskās konsultācijas uzsākšanas runātais, gan konsultācijas dokumentā iekļautā informācija nerada priekšstatu, ka, gatavojot grozījumus, ir veikts pilnvērtīgs to ietekmes uz katru regulēto CSA uzņēmumu (pakalpojuma sniedzēju) izvērtējums.</p>	<p>Turklāt, mainoties tehnoloģijām un prasībām siltumapgādē, tiek veiktas investīcijas vides aizsardzībā un siltumapgādes drošībā, kas tieši neģenerē papildu peļņu un neatspoguļojas kopkapitāla rentabilitātē. Rezultātā šādas investīcijas var ilgtermiņā negatīvi ietekmēt siltumapgādes komersantus, ja tiek izmantota kopkapitāla rentabilitāte. Kapitāla atdeves ietekmi uz katru uzņēmumu var veikt paredzētajā pārejas laikā, kad paralēli tarifu aprēķināšanai ar kopkapitāla rentabilitāti var aprēķināt salīdzināšanai arī tarifus ar kapitāla atdevi.</p>	
49.	<p>Pāreja uz kapitāla atdevi kā tarifu aprēķināšanas metodi</p>	<p>LSUA Veikt <u>detalizētu katra</u> uzņēmuma esošās situācijas un Metodikas ietekmes uz to darbību izvērtējumu un iegūtos rezultātus pārrunāt ar nozari.</p> <p>Lūdzam atsevišķi izdalīt un uzrādīt ietekmi uz tarifa vērtībām analizē iekļautajiem uzņēmumiem, kas izmanto maksimāli atļauto kopkapitāla rentabilitāti. Ņemot vērā to, ka ne visi uzņēmumi izmanto maksimālo rentabilitāti, no sniegtā apkopojuma potenciāli var secināt, ka tarifi ar kapitāla atdevi lielākoties varētu pieaugt tiem uzņēmumiem, kas neizmanto maksimālo kopkapitāla rentabilitāti, bet samazinātos uzņēmumiem, kas izmanto maksimālos 10%. Ja pieņēmums atbilst reālajai situācijai, tad jāsecina, ka pāreja uz kapitāla atdevi nevis veicinās investīcijas siltumapgādē, bet tieši pretēji, ierobežos tās. Iespēja izmantot maksimāli iespējamo peļņu ir būtiska tieši brīžos, kad tiek veiktas investīcijas. Pamatlīdzekļu nolietojums parasti tiek attiecināts uz ilgāku periodu, salīdzinot ar aizdevuma atmaksas laiku. Līdz ar to kapitāla atdevi jāsedz arī daļa no aizdevuma pamatsummas atmaksas.</p>	<p>Nav ņemts vērā. Kapitāla atdeves ietekme uz katru komersantu ir individuāla. Regulators ir apzinājis potenciālos riskus un iestrādājis metodikā vairākas atkāpes attiecībā uz pāreju tarifu aprēķināšanai ar kapitāla atdevi. Tas ietver pārejas laiku kapitāla atdeves metodikas piemērošanai un atkāpes attiecībā uz pamatlīdzekļu uzskaiti, kredīta pamatsummas ietveršanu nolietojumā un krājumu finansēšanu utt. (skat. skaidrojumu šīs tabulas 43. punktā).</p> <p>Lai nodrošinātu objektīvu tarifu aprēķināšanas metožu salīdzinājumu starp kopkapitāla rentabilitāti un kapitāla atdevi, pārejas laikā iespējams vienlaicīgi aprēķināt tarifu salīdzināšanai ar abām metodēm. Tas nodrošinās vienādus datus un apstākļus abu tarifa metožu aprēķina salīdzinājumam.</p>	

50.	<p>Pāreja uz kapitāla atdevi kā tarifu aprēķināšanas metodi SPRK noteiktā kapitāla atdeves likmes neatbilstība faktiskajām aizņēmuma likmēm</p>	<p><u>SMART Consulting</u> Pašreizējā Metodikas pieeja nosaka vienotu, Regulatora noteiktu kapitāla atdeves likmi (vidēji svērtu kapitāla izmaksu likmi – WACC), neņemot vērā komersanta faktiskos finansēšanas nosacījumus. Tādējādi tiek apšaubīta pamatprasība, kas izriet no sabiedrisko pakalpojumu regulējuma principiem, proti, ka tarifam jābūt ekonomiski pamatotam un jānodrošina iespēja segt visas ar pakalpojumu sniegšanu saistītās izmaksas, tostarp aizņemtā kapitāla izmaksas.</p> <p>Šādu nostāju prasa arī Likuma par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem (turpmāk – SPR <i>Likums</i>) 20.pants, SPRK nolikums, Enerģētikas likuma 3.pants un vispārējie labas pārvaldības principi.</p> <p>Ja siltumapgādes komersants objektīvā atlases procesā ir noslēdzis kredītīgumu ar augstāku procentu likmi nekā noteiktā aizņemtā kapitāla likme WACC aprēķinā, patērētāju maksājumi nesešs šo objektīvo likmi.</p> <p>Atļaut komersantam piemērot tā faktiskajai kapitāla struktūrai atbilstošas izmaksas, piem., kredītīgumos noteiktās likmes, ja tās ir spēkā esošas un kredītīgumi noslēgti objektīvā atlases procesā, izvērtējot dažādu kredītiestāžu piedāvājumus.</p>	<p>Nav ņemts vērā. Regulators norāda, ka tarifos nav iekļaujamas jebkādas izmaksas, bet gan tādas, kas ir ekonomiski pamatotas un nepieciešamas efektīvai sabiedrisko pakalpojumu sniegšanai. Komersantiem ir pienākums būt rūpīgiem un gādīgiem saimniekiem un organizēt savu darbību tā, lai sniegtu regulējamās pakalpojumus efektīvi.</p> <p>Tarifu metodikai nebūtu jāparedz risinājumi komersantiem iekļaut neefektīvas izmaksas, piemēram, ja komersants neuztur pieņemamu kapitāla struktūru un tādējādi sadārdzina kredītu finansēšanas izmaksas, kā rezultātā lietotāji pārmaksā par pakalpojumu.</p>	
51.	<p>Pāreja uz kapitāla atdevi kā tarifu aprēķināšanas metodi WACC piemērošanas ietekme uz esošajām kredītsaistībām</p>	<p><u>SMART consulting</u> Metodikā noteiktā vienotā kapitāla struktūra (50/50 attiecība starp pašu un aizņemto kapitālu) neatspoguļo komersantu individuālo finanšu stāvokli. Daudziem komersantiem jau ir noslēgti ilgtermiņa kredītīgumi ar fiksētām likmēm, kuru atmaksa balstās uz iepriekšējā metodikā noteikto pieeju. Ja tiek ieviesta jauna kapitāla struktūra bez pārejas mehānisma vai izņēmumiem, tas var radīt situāciju, ka komersants nespēj pildīt ar kredītīgumiem uzņemtās saistības,</p>	<p>Nav ņemts vērā. Noteikt pārejas periodu uz kapitāla atdevi tikai uzņēmumiem, kuriem ir kredītsaistības vai faktiskās kredītlikmes ir lielākas nekā kapitāla atdeves likme, nav iespējams. Pārejas periodu nosaka visai siltumapgādes nozarei, taču katra komersanta atbildība ir veidot tādu kapitāla struktūru, lai tā būtu optimāla. Kapitāla atdeves likme ir noteikta pie pašu kapitāla un aizņemta kapitāla attiecības 50/50,</p>	

		<p>kredītprocentu likmes tiek vēl vairāk paaugstinātas vai kredītiestādes pat izmanto sev līgumos pieliktās tiesības vienpusēji izbeigt kredītlīgumus. Šādas būtiskas izmaiņas palielinātu banku kredītprocentu likmes arī nākotnē un kopumā samazinātu kredītēšanas iespējas.</p> <p>Skaidra un nemainīga regulatīvā vides neesamība investīciju periodā ir faktors, kas faktiski ietekmē riska piemaksu siltumapgādē WACC aprēķinā. Metodika radītu nesamērīgi strauju (divu gadu pārejas periods līdz 2028. gada 1. janvārim ir nepietiekams, salīdzinot ar kredītlīgumos noteikto 15 gadu kredītu atmaksas termiņu) un būtisku rentabilitātes samazinājumu (līdz pat 40-50%).</p> <p>Noteikt pārejas periodu uzņēmumiem, kuriem ir kredītsaistības, līdz 2035. gadam un atļaut komersantiem turpināt piemērot esošo kopkapitāla rentabilitātes metodi gadījumos, ja kredītlīkmes nesedz WACC likme vai kad esošās kopkapitāla rentabilitātes metodes piemērošana ir nepieciešama kredītsaistību un/vai kovenanšu rādītāju izpildei, un attiecīgi pakalpojumu nepārtrauktības nodrošināšanai.</p>	<p>sabalansējot kredītēšanas risku ar aizņēmēja paša ieguldījumu. Parasti bankas komersantu uzskata par riskantāku, ja pašu kapitāls ir zemāks par 40%. Noteiktajā pārejas periodā komersanta pienākums ir uzlabot kapitāla struktūru.</p>	
52.	<p>Pāreja uz kapitāla atdevi kā tarifu aprēķināšanas metodi WACC likmes – pašu kapitāla izmaksas</p>	<p><u>SMART consulting</u> Salīdzinājumā ar esošo situāciju pašu kapitāla atdeve tiek būtiski samazināta. Pie D/E = 50/50, kopkapitāla rentabilitātes 10% un aizņemtā aizdevuma likmes 5-7%, stiprinot tarifu, teorētiskā pašu kapitāla atdeve ir bijusi 13-15%. Līdz ar to kritums 6,75-8,93% ir nesamērīgi straujš.</p> <p>Realitātē faktiskā uzņēmumu rentabilitāte daudzu faktoru (apjomu izmaiņas, inflācija, daudzu izmaksu neiekļaušana tarifā) ir bijusi lielākoties par 20-50% zemāka, kas faktiski nozīmē, ka, ja kompleksi netiek pārskatīti arī citi jautājumi, tad uzņēmumu</p>	<p>Nav ņemts vērā. Kapitāla atdeves likme, kas noteikta siltumapgādes nozarei, reprezentē sabalansētu pašu kapitāla un aizņemtā kapitāla atdevi. Pašlaik kapitāla atdeves likmes aprēķinā izmantotā pašu kapitāla atdeves ir likme ir 6,82%, bet aizņemtā kapitāla likme ir 4,05%. Tas nodrošina samērīgu peļņas līmeni un risku vadību.</p> <p>Pārejas periodā komersantiem ir iespēja iesniegt tarifu un aprēķināt to gan ar kopkapitāla metodi, gan ar kapitāla atdeves</p>	

		<p>rentabilitāte būs tuvu pie 0%, naudas plūsma negatīva un nekādas motivācija attīstībai.</p> <p>Riska prēmijās nav ņemta vērā virkne aspektu – regulatīvās vides izmaiņas, realizācijas apjoma riski, kurus nesedz metodika, konkurences riski utt.</p> <p>Pārvērtēt pašu kapitāla likmes noteikšanu, ņemot vērā visu riskus, ko metodika nesedz.</p> <p>Pirms metodikas izmaiņām salīdzināt katra regulētā uzņēmuma apstiprināto rentabilitāti un peļņu ar to, kāda tā bijusi faktiski pēdējo 3 gadu periodā. Analizēt faktorus, kas radījuši atšķirības iepriekšējā periodā, kā arī izvērtēt, kā Metodikas izmaiņas ietekmēs uzņēmuma finanšu radītājus un maksātspēju nākotnē.</p>	<p>metodi, šādi analizējot faktisko kapitāla atdeves ietekmi uz komersanta finanšu stāvokli.</p>	
53.	<p>Neparedzēto ieņēmumu /izmaksu aprēķins</p> <p>50. Komersants tarifa projekta aprēķinā iekļauj iepriekšējā perioda, kas nav ilgāks par diviem gadiem no tarifu projekta iesniegšanas brīža, neparedzētos ieņēmumus un ir tiesīgs iekļaut neparedzētās izmaksas. Neparedzētās izmaksas un ieņēmumus veido nodokļu un nodevu izmaiņas, emisijas kvotu cenas izmaiņas, kurināmā cenas, pirktās siltumenerģijas cenas, pirktās un pārdotās elektroenerģijas cenu izmaiņas, citi ieņēmumi, kas noteikti šīs metodikas 23. un 24. punktā, un lietotājiem nodotās siltumenerģijas apjoma izmaiņas. Neparedzētos ieņēmumus un izmaksas veido arī kurināmā izmaksu izmaiņas</p>	<p>GROBINAS NAMSERVISS</p> <p><u>Priekšlikums precizēt neparedzēto izmaksu:</u></p> <p>Neparedzēto ieņēmumu vai neparedzēto izmaksu apmēru par iepriekšējo pārskata periodu nosaka kā starpību starp:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. tarifa projektā noteikto kurināmā, iepirktās siltumenerģijas un ar siltumenerģijas ražošanu tieši saistīto izmaksu daļu par vienu megavatstundu (EUR/MWh), reizinātu ar faktiski lietotājiem pārdoto siltumenerģijas apjomu attiecīgajā periodā; 2. un faktiski attiecināmajām izmaksām par kurināmo, iepirkto siltumenerģiju un pārdoto elektroenerģiju attiecīgajā pārskata periodā. <p>Ja aprēķina rezultāts ir pozitīvs, tas uzskatāms par neparedzētajiem ieņēmumiem; ja negatīvs – par neparedzētajām izmaksām.</p> <p><u>Jūrmalas siltums, SMART Consulting</u></p> <p>Lai nodrošinātu mazāku administratīvo slogu un nodrošinātu vienmērīgāku siltumenerģijas tarifu</p>	<p>Nav ņemts vērā, punkts redakcionāli precizēts</p> <p>Piedāvāto priekšlikumu varētu izmantot ne visos gadījumos, jo aprēķinā ņem vērā ne tikai cenas izmaiņas, bet arī apjoma izmaiņas, kuras netiek ietvertas neparedzēto ieņēmumu / izdevumu aprēķinā.</p> <p>Attiecībā uz minimālo robežvērtību Regulators paskaidro, ka neparedzēto ieņēmumu izdevumu aprēķinā ir asimetriska pieeja. Ja ir aprēķinātas neparedzētās izmaksas, komersants var nepiemērot neparedzēto izmaksu komponenti, bet, ja ir aprēķināti neparedzētie ieņēmumi, komersantam tie ir jāatgriež lietotājam obligāti. Tas izriet no lietotāju tiesību aizsardzības.</p>	<p>51. Komersants tarifu projekta aprēķinā iekļauj iepriekšējā perioda, kas nav ilgāks par diviem gadiem no tarifu projekta iesniegšanas brīža, neparedzētos ieņēmumus un ir tiesīgs iekļaut neparedzētās izmaksas. Neparedzētās izmaksas vai ieņēmumus veido kurināmā, nodokļu un emisiju kvotu īpatnējo izmaksu izmaiņas (izmaksu dalījums ar saražoto siltumenerģijas apjomu), kā arī iepirktās siltumenerģijas un elektroenerģijas īpatnējo izmaksu izmaiņas (izmaksu dalījums ar lietotājiem nodoto siltumenerģijas apjomu), pārdotās elektroenerģijas cenu izmaiņas un citu ieņēmumu starpība starp faktisko un tarifa</p>

	<p>kurināmā maiņas rezultātā vai saražotās siltumenerģijas daļēja vai pilnīga aizstāšana ar iepirkto siltumenerģiju. Iepriekšējā perioda neparedzētās izmaksas vai ieņēmumus komersants sadala uz laika periodu ne ilgāku par diviem gadiem, aprēķinot siltumenerģijas apgādes pakalpojumu tarifu projektu ar neparedzēto ieņēmumu vai izmaksu komponenti attiecīgajam laika periodam. Vienlaicīgi komersants aprēķina siltumenerģijas apgādes pakalpojumu tarifu projektu bez neparedzēto izmaksu vai ieņēmumu komponentes.</p>	<p>siltumenerģijas lietotājiem, Komersants izsaka priekšlikumu noteikt robežvērtību, līdz kurai Komersantam būtu tiesības neparedzēto ieņēmumu un neparedzēto izmaksu komponenti nenoteikt.</p>		<p>ietvertu. Neparedzēto ieņēmumu un izmaksu aprēķinam, uzsākot iepirkt siltumenerģiju, iepirktās siltumenerģijas cenu salīdzina ar pašu ražotās siltumenerģijas mainīgajām izmaksām konkrētajā siltumapgādes sistēmā vai aizstājošā katlumājā. Iepriekšējā perioda neparedzētās izmaksas vai ieņēmumus komersants sadala uz laika periodu, ne ilgāku par diviem gadiem, aprēķinot siltumenerģijas apgādes pakalpojumu tarifu projektu uz attiecīgo laika posmu. Vienlaicīgi komersants aprēķina siltumenerģijas apgādes pakalpojumu tarifu projektu bez neparedzētajām izmaksām vai ieņēmumiem.</p>
54.	<p>Neparedzētie ieņēmumi un izdevumi – nolietojuma precizēšana, regulatīvais rēķins 47. Komersants tarifa projekta aprēķinā iekļauj iepriekšējā perioda, kas nav ilgāks par diviem gadiem no tarifu projekta iesniegšanas brīža, neparedzētos ieņēmumus un ir tiesīgs iekļaut neparedzētās izmaksas. Neparedzētās izmaksas un ieņēmumus veido nodokļu un nodevu izmaiņas, emisijas kvotu cenas izmaiņas, kurināmā, pirktais siltumenerģijas cenu, pirktais un pārdotās elektroenerģijas cenu</p>	<p>LSUA Kurināmā maiņas gadījumos visbiežāk tiek veiktas lielas investīcijas, piesaistīti izdevumi, kas veido papildus izmaksas. Šāda veida investīcijas rada pienākumu/nepieciešamību iesniegt jaunu tarifa projektu. Līdzšinējā prakse parāda, ka pilns tarifa projekta sagatavošanas un apstiprināšanas cikls ir 9 – 12 mēneši. Šajā periodā veiktās investīcijas amortizējas, tiek maksāti izdevuma % maksājumi u.c. izdevumu administrēšanas izmaksas. Kurināmā maiņas rezultātā izveidojies izmaksu samazinājums, sedza šo investīciju tiešās izmaksas, kuras nebija iespējams iekļaut tarifa projektā. Ņemot vērā to, ka saskaņā ar normatīvo regulējumu, tarifi ir nosakāmi tādā apmērā, lai lietotāju izdarītie tarifu maksājumi segtu ekonomiski pamatotas sabiedrisko pakalpojumu</p>	<p>Nav ņemts vērā. Ja mainās kurināmā veids jaunu investīciju dēļ un tam ir būtiska ietekme uz tarifa izmaksu struktūru un izmaksu apmēru, komersantam ir jāiesniedz jauns tarifa projekts. Pašreizējā metodikas redakcijā nosacījums, ka neparedzētos ieņēmumus vai izdevumus veido kurināmā maiņa, veidojas situācijās, kad investīcijas nav veiktas, bet kurināmā maiņa ir bijusi nepieciešama dažādu citu iemeslu dēļ, piemēram, tehniskas problēmas ar kādu no bāzes jaudu siltumavotiem vai kāda kurināmā veida būtiskas cenu izmaiņas (aizstājot dabasgāzi ar propāna gāzi).</p>	

<p>izmaiņas, citi ieņēmumi, kas noteikti 22.punktā un lietotājiem nodotās siltumenerģijas apjoma izmaiņas. Neparedzētos ieņēmumus un izdevumus veido kurināmā izmaksu izmaiņas arī kurināmā maiņas rezultātā vai, aizstājot saražoto siltumenerģiju, daļēji vai pilnībā ar iepirkto siltumenerģiju. Iepriekšējā perioda neparedzētās izmaksas vai ieņēmumus komersants sadala uz laika periodu, ne ilgāku par diviem gadiem, aprēķinot siltumenerģijas apgādes pakalpojumu tarifu projektu ar neparedzēto ieņēmumu vai izmaksu komponenti attiecīgajam laika periodam. Vienlaicīgi komersants aprēķina siltumenerģijas apgādes pakalpojumu tarifu projektu bez neparedzēto izmaksu vai ieņēmumu komponentes.</p>	<p>izmaksas un nodrošinātu sabiedrisko pakalpojumu rentabilitāti, tarifa metodikas projekta 22.punktu būtu nepieciešams papildināt ar amortizācijas izmaksām u.c. tiešajām izmaksām, kuras izveidojušās par tiem pamatlīdzekļiem, kuri izveidoti kurināmā veida maiņas nodrošināšanai no ekspluatācijā nodošanas brīža līdz tarifa apstiprināšanas brīdim. Vai izslēgt “kurināmā maiņas rezultātā radušies neparedzētie ieņēmumi”. Ņemot vērā pilna tarifa projekta apstiprināšanas ciklu, lai nodrošinātu ekonomiski pamatotas sabiedrisko pakalpojumu izmaksas un nodrošinātu sabiedrisko pakalpojumu rentabilitāti no Metodikas 22.punktu būtu izslēdzams ierobežojums “no tarifu projekta iesniegšanas brīža”. Grozītā redakcija ierobežo pamatotu izmaksu/ieņēmumu atgūšanu ar katru mēnesi, kamēr tiek stiprināts tarifa projekts.</p> <p>Kopumā ir atbalstāma izmaksu un ieņēmumu korekcija kurināmā maiņas rezultātā vai, aizstājot saražoto siltumenerģiju, daļēji vai pilnībā ar iepirkto siltumenerģiju. Tomēr piedāvātā grozījumu redakcija ir vienpusēja un neņem vērā to, ka kurināmā maiņas vai iepirktais siltumenerģijas aizstāšana parasti maina ne tikai kurināmā izmaksu pozīciju, bet arī citas tarifā iekļauto izmaksu pozīcijas. Piemēram, ja dabasgāzes katlu jaudas tiek aizstātas ar biomasas katliem, potenciāli rodas izmaksu samazinājums no kurināmā cenu starpības, vienlaikus palielinās citas mainīgās izmaksas (šķeldas analīzes, pelnu izvešana), personāla, remontu un uzturēšanas izmaksas, un visticamāk arī investīciju izmaksas (aizdevuma pamatsummas un procentu atmaksa). Ņemot vērā minēto, korekti būtu neparedzēto izmaksu un ieņēmumu aprēķinā iekļaut arī starpību starp esošajā tarifā un apstiprinātajā tarifa projektā iekļautajām izmaksām citās pozīcijas no brīža, kad mainās siltumenerģijas ieguves veids. Ja piedāvātā redakcija netiek uzlabota ar nosacījumiem par pārējām izmaksu pozīcijām, tad piedāvātajai grozījumu redakcijai</p>		
--	--	--	--

nevaram piekrist, jo tā ir izteikti nevienlīdzīga un vērsta uz tarifa vērtības īslaicīgu samazināšanu uz pakalpojuma sniedzēja rēķina.

Jūrmalas siltums

Būtu nepieciešams papildināt ar “amortizācijas izmaksām u.c. tiešajām izmaksām, kuras izveidojušās par tiem pamatlīdzekļiem, kuri izveidoti kurināmā veida maiņas nodrošināšanai no ekspluatācijā nodošanas brīža līdz tarifa apstiprināšanas brīdim”, vai izslēgt “kurināmā maiņas rezultātā radušies neparedzētie ieņēmumi”.

Adven, Rīgas siltums

47. Komersants tarifa projekta aprēķinā iekļauj iepriekšējā perioda, kas nav ilgāks par diviem gadiem no tarifu projekta iesniegšanas brīža, neparedzētos ieņēmumus un ir tiesīgs iekļaut neparedzētās izmaksas. Neparedzētās izmaksas un ieņēmumus veido nodokļu un nodevu izmaiņas, emisijas kvotu cenas izmaiņas, kurināmā, pirtās siltumenerģijas cenu, pirtās un pārdotās elektroenerģijas cenu izmaiņas un citi ieņēmumi, kas noteikti 22.punktā. Neparedzētos ieņēmumus un izdevumus veido kurināmā izmaksu izmaiņas arī kurināmā maiņas rezultātā vai, aizstājot saražoto siltumenerģiju, daļēji vai pilnībā ar iepirkto siltumenerģiju, **kā arī pastāvīgo un citu mainīgo izmaksu starpība starp spēkā esošajā un tarifa projekta aprēķinā iekļautajām izmaksām.** Iepriekšējā perioda neparedzētās izmaksas vai ieņēmumus komersants sadala uz laika periodu, ne ilgāku par diviem gadiem, aprēķinot siltumenerģijas apgādes pakalpojumu tarifu projektu ar neparedzēto ieņēmumu vai izmaksu komponenti attiecīgajam laika periodam. Vienlaicīgi komersants aprēķina siltumenerģijas apgādes pakalpojumu tarifu projektu bez neparedzēto izmaksu vai ieņēmumu komponentes.

		<p>Kopumā ir atbalstāma izmaksu un ieņēmumu korekcija kurināmā maiņas rezultātā vai, aizstājot saražoto siltumenerģiju, daļēji vai pilnībā ar iepirkto siltumenerģiju. Tomēr piedāvātā grozījumu redakcija ir vienpusēja un neņem vērā to, ka kurināmā maiņas vai iepirktās siltumenerģijas aizstāšana parasti maina ne tikai kurināmā izmaksu pozīciju, bet arī citas tarifā iekļauto izmaksu pozīcijas. Piemēram, ja dabasgāzes katlu jaudas tiek aizstātas ar biomasas katliem, potenciāli rodas izmaksu samazinājums no kurināmā cenu starpības, vienlaikus palielinās citas mainīgās izmaksas (šķeldas analīzes, pelnu izvešana), personāla, remontu un uzturēšanas izmaksas, un visticamāk arī investīciju izmaksas (aizdevuma pamatsummas un procentu atmaksa). Ņemot vērā minēto, korekti būtu neparedzēto izmaksu un ieņēmumu aprēķinā iekļaut arī starpību starp esošajā tarifā un apstiprinātajā tarifa projektā iekļautajām izmaksām citās pozīcijas no brīža, kad mainās siltumenerģijas ieguves veids. Ja piedāvātā redakcija netiek uzlabota ar nosacījumiem par pārējām izmaksu pozīcijām, tad piedāvātajai grozījumu redakcijai nevaram piekrist, jo tā ir izteikti nevienlīdzīga un vērsta uz tarifa vērtības īslaicīgu samazināšanu uz pakalpojuma sniedzēja rēķina.</p>		
55.	<p>Apjoma un izmaksu izmaiņas 53. Ja par 10% mainās tarifa aprēķinam izmantotie prognozētie siltumenerģijas vai pārdotās elektroenerģijas apjoma rādītāji vai par 5% samazinās tarifa aprēķinā iekļautās pastāvīgās izmaksas, komersants iesniedz jaunu tarifa projektu, kas balstīts uz koriģētajiem siltumenerģijas apjomiem un izmaksām.</p>	<p>LSUA Uzskata, ka Regulatora uzdevums ir nodrošināt lietotāju un pakalpojumu sniedzēju interešu sabalansēšanu. Mūsuprāt, vairāki piedāvātās metodikas grozījumu punkti ir vērsti tikai uz tarifā iekļauto izmaksu samazināšanu. Gan šajā, gan citos metodikas punktos pieejai jābūt vienlīdzīgai, nosakot vienādus nosacījumus gan izmaksu samazināšanas, gan palielināšanās gadījumā.</p> <p>Adven</p>	<p>Nav ņemts vērā. Ne tikai šajā punktā, bet arī citos metodikas punktos ir ievērots šāds princips. Komersantam ir pienākums veikt izmaiņas tarifā, ja siltumenerģijas vai pārdotās elektroenerģijas rādītāju izmaiņu rezultātā samazinās tarifi, tādējādi aizsargājot lietotājus. Savukārt gadījumos, ja tarifs palielinās, tad veikt izmaiņas tarifā ir komersanta tiesības. Proti, lietotājiem pašiem nav iespējas rosināt tarifu izmaiņas, lai aizstāvētu savas intereses, savukārt komersantam neatkarīgi no šajā</p>	

		<p>53. Ja par 10% mainās tarifa aprēķinam izmantotie prognozētie siltumenerģijas vai pārdotās elektroenerģijas apjoma rādītāji vai par 5% <i>samazinās</i> tarifa aprēķinā iekļautās pastāvīgās izmaksas, komersants iesniedz jaunu tarifa projektu, kas balstīts uz koriģētajiem siltumenerģijas apjomiem un izmaksām.</p> <p>Regulatoram jānodrošina lietotāju un pakalpojumu sniedzēju interešu sabalansēšanu. Vairāki piedāvātās metodikas grozījumu punkti ir tendenciozi vērsti tikai uz tarifā iekļauto izmaksu samazināšanu. Gan šajā, gan citos metodikas punktos pieejai jābūt vienlīdzīgai. Nosakot vienādus nosacījumus gan izmaksu samazināšanās, gan palielināšanās gadījumā.</p> <p><u>SMART Consulting</u></p> <p>Ja mainās ražošanas struktūra, veiktas būtiskas investīcijas, kas ietekmē ražošanas bilanci un vai iepirktais apjoms ir vairāk nekā par 5%, tad nav jāreķina neparedzēto izmaksu aprēķins, jo ir ne tikai enerģijas izmaiņām, bet arī citu izmaksu izmaiņas (mainījušās fiksētās izmaksas, ekspluatācijas izmaksas, kopkapitāls, finansēšanas izmaksas). Ir nepamatoti, ka uzņēmumam veicot investīcijas tiek atņemti ieguvumi no kurināmā ekonomijas, bet netiek atlīdzinātas izmaksas, kas iepretim radušās.</p>	<p>punktā noteiktā ir iespējas iesniegt jaunu tarifu projektu brīdī, kad komersants saskata tam lietderību. Vienlaikus šis regulējums nodrošina komersantiem elastību izvērtēt savu naudas plūsmu un tarifu nemainību ilgākā laika periodā. Ir bijuši precedenti, kad komersanti izvēlas nemainīt tarifu, bet sedz izmaksu palielinājumu no noteiktās peļņas daļas.</p> <p>Ja mainās ražošanas struktūra, komersanta pienākums ir iesniegt jaunu tarifa projektu.</p>	
56.	<p>Pāreja uz kapitāla atdevi</p> <p>66. Komersants var iesniegt tarifa projektu ar kopkapitāla rentabilitāti, kas aprēķināts atbilstoši šīs metodikas III. nodaļai, ja tarifa spēkā stāšanās ir plānota līdz 2027. gada 31. decembrim. Ja komersants ir iesniedzis tarifa projektu ar kopkapitāla</p>	<p><u>Liepājas enerģija, LSUA, Jūrmalas siltums, Rīgas siltums</u></p> <p>66. punktā noteikts, ka kapitāla atdeves metodes lietošana tarifu projektos kļūst obligāta sākot ar 2028. gada 1. janvāri. T.i., pat ja tarifu projekts tiek iesniegts uzreiz pēc šī datuma, jaunais tarifs varētu stāties spēkā ātrākais 2028. gada nogalē, pirmais pilnais finanšu gads ar jauno tarifu būtu 2029. gads, un pārskats par tā</p>	<p>Daļēji ņemts vērā.</p> <p>Nav pamata uzskatīt, ka brīvprātīga pāreja uz tarifu aprēķināšanu ar kapitāla atdevi notiks tuvākajā laikā. Ilgtermiņā, nepārejot uz kapitāla atdevi, mainoties tehnoloģijām siltumapgādē un veicot investīcijas, tai skaitā peļņu nenesošās, piemēram, vides aizsardzībā, kopkapitāla rentabilitāte nenodrošinās</p>	

	<p>rentabilitāti un tā izvērtēšana 2027. gada 31. decembrī nav pabeigta, komersants precizē tarifa projektu ar kapitāla atdeves aprēķinu atbilstoši šīs metodikas IV. nodaļai.</p>	<p>rezultātiem un arī kapitāla atdeves metodes lietošanas faktisko ietekmi tiktu sagatavots līdz 2030. gada 31. maijam. Pamatojuma teksts nesatur nedz tik gara pārejas perioda pamatojumu, nedz arī jebkādas norādes, kādas pārmaiņas ekonomikā vai kādas nozares uzņēmumu darbības tiek sagaidītas tā laikā. Uzņēmums uzskata, ka nepieciešamas saglabāt iespēju izvēlēties kopkapitālu vai kapitāla atdeves metodi, nenosakot beigu termiņu, tajā skaitā ņemot vērā, ka kapitāla atdeves metodes ieviešanā šobrīd ir daudz neskaidrību, pretrunu un nekonsekvenču. Tāpat arī, no konsultāciju dokumenta izriet, ka kapitāla atdeves metode ir komersantiem izdevīgāka (priekšrocības, stabilitāte, labāka rentabilitāte utml.), tārad ievērojot Komerclikumu, komersanti paši izvēlēties pāriet uz kapitāla atdeves metodi un obligāta pāreja piespiedu kārtā nav nepieciešama. Jāatzīmē arī, ka saglabājot izvēli, komersants atbild par sekām no pāriešanas uz kapitāla atdeves metodi, ja izvēle netiek atstāta – par sekām jāatbild tiem, kas tādu lēmumu pieņem Kad pietiekami būtiska daļa no nozares komersantiem būs paši pārgājuši uz kapitāla atdeves metodi, tad kopkapitāla opciju varēs aizvērt, nosakot ierobežotu pārejas periodu. Uzskatām, ka siltumapgādes nozares komersantiem ir jābūt laikā neierobežotai izvēlei, tarifa noteikšanai izmantot kopkapitāla rentabilitātes vai kapitāla atdeves likmes metodi.</p>	<p>nepieciešamo atdevi un var neatbilst uzņēmuma ilgtspējas prasībām.</p> <p>Kopumā, izvērtējot ilgtermiņa ieguvumus no kapitāla atdeves metodes, tā ir vairāk atbilstoša nozares tālākai attīstībai un sabalansētām komersantu un lietotāju interesēm.</p> <p>Pārejas periods no kopkapitāla rentabilitātes aprēķina uz kapitāla atdevi ir pagarināts līdz 2029. gada 31. decembrim, vienlaicīgi pakāpeniski tiek samazināta maksimāli pieļaujamā kopkapitāla rentabilitāte.</p>	
57.	<p>Kurināma siltumspēja</p> <p>1.pielikumā “Centralizētās siltumapgādes siltumenerģijas daudzuma un nepieciešamā kurināmā patēriņš” 1.17.punktā nepieciešams norādīt gan augstāko, gan zemāko dabasgāzes sadegšanas siltumu. Savukārt, 1.18.punktā kurināmā patēriņu naturālās</p>	<p>LSUA</p> <p>Tomēr lietderības koeficienta aprēķinā, un līdz ar to arī nepieciešamā dabasgāzes apjoma noteikšanai, izmanto zemāko dabasgāzes sadegšanas siltumu. To paredz arī Ministru kabineta 2016.gada 19.aprīļa noteikumi Nr.243 “Noteikumi par energoefektivitātes prasībām licencēta vai reģistrēta energoapgādes komersanta valdījumā esošām centralizētām siltumapgādes sistēmām un to atbilstības pārbaudes</p>	<p>Nav ņemts vērā.</p> <p>Tarifa tabulās, kur aprēķina nepieciešamo kurināmā daudzumu, mērķis ir noteikt kurināmā izmaksas, kuras ietvert tarifā. Tam izmanto dabasgāzes augstāko sadegšanas siltumspēju, un tas ir atbilstoši principam par dabasgāzes augstāko sadegšanas siltumspējas izmantošanu tirgū kurināmā iegādes līgumcenas noteikšanai.</p>	

	<p>vienības iegūst dalot kurināmā patēriņu MWh ar zemāko sadegšanas siltumu.</p>	<p>kārtību”2.4. punkts un Eiropā izmantotā prakse. Aicinām salāgot nosacījumus.</p> <p>Adven 1.pielikums 1.18 Kurināmā patēriņš naturālās vienībās (tūkst. nm³, t, utt.) nat.vien. KPnv = KP/ZSS (<i>vai dabasgāzei ASS</i>)</p>	<p>2016. gada 19. aprīļa noteikumu Nr.243 “Noteikumi par energoefektivitātes prasībām licencēta vai reģistrēta energoapgādes komersanta valdījumā esošām centralizētām siltumapgādes sistēmām un to atbilstības pārbaudes kārtību” 2.4. apakšpunkts nosaka aprēķinu siltumavota lietderības koeficientam.</p>	
58.	<p>Pāreja uz kapitāla atdevi – pārejas periodi</p> <p>58.Tarifu projekts, kuru komersants iesniedzis Regulatorā līdz Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2025.gada lēmuma Nr..... “Siltumenerģijas apgādes pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika” spēkā stāšanās dienai un kura izvērtēšana nav pabeigta, tiek izvērtēts saskaņā ar šo metodiku.</p>	<p>LSUA, Rīgas siltums CSA nozares uzņēmumi strādā, lai nodrošinātu klientiem drošu un nepārtrauktu siltumenerģijas piegādi, tostarp arī gatavo tarifa projektus iesniegšanai Regulatoram, atbilstoši spēkā esošajai Siltumenerģijas apgādes tarifu aprēķina metodikai, un iesniedz to izskatīšanai, lai ne tikai pildītu tam uzlikto pienākumu, bet arī nodrošinātu pozitīvu naudas plūsmu un maksāspēju. Tā kā Metodika paredz ievērojami mainīt tarifa aprēķināšanas kārtību, attiecīgi norādām, ka negaidīta nepieciešamība sagatavot jaunu tarifa projektu ir nevajadzīgs administratīvais slogs ne tikai komersantiem, bet arī Regulatoram, turklāt tiek nevajadzīgi pagarināts laika periods līdz tarifa apstiprināšanai. LSUA aicina pārskatīt punkta redakciju, paredzot, ka tie tarifu projekti, kas iesniegti izskatīšanai līdz Metodikas spēkā stāšanās brīdim, tiek izvērtēti un apstiprināti atbilstoši nosacījumiem, kas bija spēkā to iesniegšanas brīdī.</p> <p>Liepājas enerģija Piedāvātā redakcija Metodikas projektā, 58. punkts nosaka, ka tarifu projekts netiek izvērtēts saskaņā ar Metodiku, kas ir spēkā tarifu projekta iesniegšanas brīdī. Komersants tarifu projektu sagatavo, ņemot vērā gatavošanas un iesniegšanas laikā spēkā esošo metodiku. Ja tarifu projekts jau ir iesniegts</p>	<p>Nav ņemts vērā. Apstiprinot metodiku, veidojas divi laika periodi, kad mainās metodikas nosacījumi attiecībā uz iesniegtajiem tarifiem, kuru vērtēšana nav noslēgusies. Pirmais pēc šīs metodikas stāšanās spēkā. Otrs ir pēc 2029. gada 31. decembra, kad tarifi jāiesniedz un jāaprēķina ar kapitāla atdevi. Abos gadījumos ir pietiekams laiks, lai komersanti saplānotu savas darbības, gatavojot tarifus.</p>	<p>65. Tarifa projekts, kuru komersants iesniedzis Regulatorā līdz šīs metodikas spēkā stāšanās dienai un kura izvērtēšana nav pabeigta, tiek izvērtēts saskaņā ar šo metodiku.</p> <p>70. Komersants var iesniegt tarifa projektu ar kopkapitāla rentabilitāti, kas aprēķināts atbilstoši šīs metodikas III nodaļai, ja tarifa plānotā spēkā stāšanās diena nav vēlāka par 2029. gada 31. decembri. Ja komersants ir iesniedzis tarifa projektu ar kopkapitāla rentabilitāti un tā izvērtēšana 2029. gada 31. decembrī nav pabeigta, komersants precīzē tarifa projektu, aprēķinot to atbilstoši šīs metodikas IV nodaļai.</p>

		<p>Regulatoram, būtu nepieciešams to izskatīt, balstoties uz to metodiku, kas ir bijusi spēkā tarifu projekta iesniegšanas brīdī. Prasība izmainīt jau iesniegto tarifu projektu atbilstoši Metodikas izmaiņām, kas veiktas pēc iesniegšanas, ir pretrunā ar tiesiskās paļāvības principu. Pamatojumā minētais, ka “izmaiņas metodikā nepasliktina komersantu stāvokli” ir pretrunā ar 41. punkta pamatojumā minēto, ka tarifu aprēķinu metodes maiņa dod labvēlīgāku rezultātu.</p> <p>Adven</p> <p>58. Tarifu projekts, kuru komersants iesniedzis Regulatorā līdz Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2025.gada lēmuma Nr..... “Siltumenerģijas apgādes pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika” spēkā stāšanās dienai ## kura izvērtēšana nav pabeigta, tiek izvērtēts saskaņā ar šo metodiku šīs metodikas redakciju, kas bija spēkā tarifa projekta iesniegšanas brīdī.</p> <p>Nepiekrītam Regulatora apgalvojumam, ka piedāvātās izmaiņas metodikā nepasliktina komersantu stāvokli, tādēļ ir piemērojami jaunās metodikas nosacījumi tarifu vērtēšanā. Šāds apgalvojums ir pretrunā ar paša Regulatora secinājumiem konsultāciju dokumentā, ka “vērtējot atsevišķus gadījumus, tarifs ar kapitāla atdevi var gan pieaugt, gan arī samazināties”. Tāpat komersantu stāvokli var pasliktināt citi piedāvāto grozījumu punkti, piemēram, 38. un 47. Jāņem vērā arī papildu administratīvais slogs un laiks precizējumu sagatavošanai (vēlāk apstiprināts tarifs var negatīvi ietekmēt komersanta naudas plūsmu).</p>		
--	--	---	--	--

III. Citi priekšlikumi, komentāri un redakcionāli labojumi

59.	<p>Definīciju skaidrojums</p> <p>2.4. kopkapitāls – uz regulējamā pakalpojuma sniegšanai nepieciešamajiem pamatlīdzekļiem un nemateriālajiem ieguldījumiem proporcionāli attiecināma daļa</p>	<p>Rīgas siltums</p> <p>Nav skaidrs, kāpēc tika izvēlēts tieši 1,6 koeficients. Būtu vērtīgi, ja SPRK sniegtu detalizētāku argumentāciju. Sabiedrība vēlas pievērst uzmanību, ka dažādiem operatoriem var būt ļoti atšķirīgas situācijas attiecībā uz to, cik tuva ir aktīvu patiesā vērtība un to</p>	<p>Nav ņemts vērā</p> <p>Regulators veica analīzi, izvērtējot regulēto komersantu kopkapitāla attiecību pret regulējamo aktīvu bāzē iekļaujamo atlikušo aktīvu vērtību. Apkopojot datus par komersantiem, mediāna ir 1,08, aritmētiskais</p>	
-----	---	---	---	--

	<p>no pašu kapitāla un ilgtermiņa saistībām, par kurām ir noslēgti līgumi par siltumapgādes pakalpojumu nodrošināšanai nepieciešamajiem pamatlīdzekļiem, atlikuma summas, neietverot pamatlīdzekļu izveidošanas, nepabeigto celtniecības objektu izmaksas un to pamatlīdzekļu daļu, kas finansēta no valsts, pašvaldības, ārvalsts, Eiropas Savienības, starptautiskas organizācijas un institūcijas saņemtā finanšu atbalsta (finanšu palīdzības). Kopkapitālā neietver pašu kapitāla pārvērtēšanas rezervi. Kopkapitāla vērtība nevar pārsniegt siltumapgādes pakalpojuma sniegšanai nepieciešamo pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu atlikušo vērtību vairāk kā 1,6 reizes;</p>	<p>bilances vērtība. Gadījumā, ja atšķirība ir ļoti liela, ir iespējams, ka operators ar šāda koeficienta ierobežojumu nespēs nodrošināt ilgtspējīgai pakalpojumu sniegšanai nepieciešamo naudas plūsmu. Savukārt pārejai uz kapitāla atdeves pieeju (kas, atbilstoši SPRK piedāvātajai redakcijai, ļautu kapitāla izmaksu aprēķinā ņemt vērā patieso aktīvu vērtību pēc pārvērtēšanas), kā Sabiedrība jau ir vairākkārt norādījusi, maziem operatoriem tuvākajā laikā var būt sarežģīta.</p>	<p>vidējais ir 1,12. Regulators, lai novērstu nepamatoti lielas kopkapitāla rentabilitātes iekļaušanu tarīfos, pieņēma koeficientu 1,6, kas ir aprēķināts, izmantojot aprēķināto standartnovirzi 0,59 un izmantojot bāzes koeficientu 1 (pieņemot, ka neatkarīgi no tarīfu aprēķinā izmantotās metodes uz tarīfu attiecināmais komersanta ieguldītais ilgtermiņa kapitāls ir vienāds).</p> <p>Kopkapitāla attiecība pret nepārvērtētu RAB</p> <p>Noteiktais koeficients novērš, ka tarīfos tiek izmantots kopkapitāls, kas neatbilst siltumapgādes pakalpojuma nodrošināšanai izmantoto pamatlīdzekļu atlikušajai vērtībai vai komersantam ir uzkrāta peļņa pasīvā no darbības citās nozarēs.</p>	
60.	<p>Pamatlīdzekļu uzskaitē</p> <p>24.Pamatlīdzekļu nolietojuma un nemateriālo ieguldījumu vērtības norakstījuma uzskaitē un aprēķināšanu veic saskaņā ar Regulatora noteikto kapitāla izmaksu uzskaites un aprēķināšanas metodiku.</p>	<p>LSUA</p> <p>Kapitāla izmaksu uzskaites un aprēķināšanas metodikas 44.punkts paredz, ka <i>siltumenerģijas apgādes pakalpojumu tarīfu aprēķināšanai komersants piemēro šo metodiku atbilstoši metodikā par tarīfu aprēķināšanu siltumapgādē noteiktajam.</i></p> <p>Kapitāla izmaksu uzskaites un aprēķināšanas metodikas grozījumu sagatavošanas laikā Regulators tā arī nepiedāvāja detalizētu informāciju vai aprēķinus, kas pamatotu noteiktos minimālos</p>	<p>Nav ņemts vērā.</p> <p>Saistībā ar lietderīgās lietošanas laikiem Regulators sagaida, ka komersanti nebūs ieinteresēti veidot dubultu nolietojuma uzskaiti un ieviesīs finanšu uzskaitē laikus, kas atbilst Kapitāla izmaksu uzskaites un aprēķināšanas metodikas 7. pielikumā iekļautajiem lietošanas laikiem, sevišķi ņemot vērā, ka 7. pielikuma piemērošana attieksies</p>	

		<p>lietošanas laikus. CSA komersanti grāmatvedības uzskaiti veic atbilstoši normatīvajiem aktiem un starptautiski atzītiem grāmatvedības standartiem, un to apliecina auditors, apstiprinot gada pārskatu. Faktiskās tarifā iekļautās pamatlīdzekļu nolietojuma vērtības ir vērtējis arī Regulators, apstiprinot tarifa projektu. Regulators Kapitāla izmaksu uzskaites un aprēķināšanas metodikas pielikumā ir noteicis atsevišķu pamatlīdzekļu grupu kalpošanas laikus bez atsaucēm uz konkrētiem standartiem vai pētījumiem. Līdz ar to nav saprotams, kādēļ tieši šādi lietderīgās kalpošanas laiki ir “pareizāki” par komersantu praksē pielietotajiem un līdz šim tarifā iekļautajiem.</p> <p>Atšķirīgu lietderīgās kalpošanas laiku izmantošana tarifa aprēķinā novestu pie dubultās grāmatvedības, radīs nesamērīgu administratīvo slogu un pagarinās tarifa izskatīšanas procesu. Ja komersanta bilancē ir 500-1000 ierakstu ar pamatlīdzekļiem, tad, pirmkārt, jāpārlicinās par katra ieraksta atbilstību konkrētai pamatlīdzekļu grupai, otrkārt, jāsalāgo nolietojuma periodi veicot papildu aprēķinus.</p> <p>Kapitāla atdeves likmes ieviešanas kontekstā ir saprotama Regulatora vēlme novērst negodprātīgu rīcību, kad kāds komersants nosaka pārāk īsu nolietojuma periodu, lai iegūtu lielāku atdevi īstermiņā. Tomēr šādi gadījumi ir jārisina individuāli un ar citiem līdzekļiem, nevis radot jaunu papildu birokrātisko procedūru, kas nav samērīga ar potenciālo ieguvumu, visiem CSA pakalpojuma sniedzējiem un arī pašam Regulatoram.</p> <p><i>PIEDĀVĀTĀ REDAKCIJA</i></p> <p>24. Pamatlīdzekļu nolietojuma un nemateriālo ieguldījumu vērtības norakstījuma uzskaiti un aprēķināšanu veic, <u>ņemot vērā siltumenerģijas apgādes pakalpojuma sniegšanai nepieciešamo pamatlīdzekļu atlikušo vērtību grāmatvedības bilancē.</u></p>	<p>uz aktīviem, kas tiks nodoti ekspluatācijā no 2026. gada 1. janvāra.</p> <p>Attiecībā uz pamatlīdzekļu pārvērtēšanu Regulators piekrīt, ka, veicot pārvērtēšanu, komersantam turpmāk veidosies dubultā uzskaite, taču norāda, ka Metodika nenosaka pienākumu veikt šādu pārvērtēšanu, bet apraksta nosacījumus, ar kādiem pārvērtēšanas rezultātu var iekļaut tarifa aprēķinā.</p> <p>Ņemot vērā, ka Kapitāla izmaksu uzskaites un aprēķināšanas metodikā noteiktais datums, pēc kura netiek ņemti vērā komersanta veikto pārvērtēšanu rezultāti, ir 2021. gada 31. decembris, Regulatora ieskatā aktīviem, kas nodoti ekspluatācijā 2021. gada laikā, uz šo datumu aktīva bilances vērtībai nav jāatšķiras no tā patiesās vērtības. Līdz ar to, veicot pārvērtēšanu pēc grāmatvedības standartiem visai pamatlīdzekļu grupai, tarifa izmaksu aprēķina vajadzībām aktīviem, kas izveidoti 2021. gada laikā un vēlāk, aprēķinot RAB vērtību un/vai nolietojumu tarifa izmaksām, pārvērtētajai vērtībai jāatņem šī aktīva pārvērtēšanas rezerve, kas izveidojusies, veicot pārvērtēšanas pēc 2021. gada 31. decembra.</p> <p>Regulators atkārtoti paskaidro, ka Kapitāla izmaksu uzskaites un aprēķināšanas metodikas pielikumos norādīto lietderīgās lietošanas laiku noteikšanai tika veikts apjomīgs izvērtējums, kurā tika izvērtēti visu nozaru, uz kurām attiecas šī metodika, komersantu dati par pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu lietderīgās lietošanas laikiem, tai skaitā arī siltumapgādē, kuri tika izmantoti gan tarifu izvērtēšanas procesā, gan arī atsevišķā informācijas pieprasījumā (2018./2019. gads) par siltumapgādes pakalpojumu sniegšanā</p>	
--	--	--	---	--

			<p>izmantotajiem aktīviem, to uzskaiti un finansējumu saņemtajiem datiem. Pētījuma ietvaros tika vērtēti siltumapgādes nozarei specifisko aktīvu grupās nozares komersantu ietvaros un nozarei nespecifisko aktīvu grupās visu regulēto komersantu izmantotie lietderīgās lietošanas laiki un to vidējās un visbiežāk izmantotās vērtības. Attiecīgi nozares specifiskajiem aktīviem lietderīgās lietošanas laiki apakšgrupās noteikti atbilstoši visbiežāk izmantotajām vērtībām, savukārt nespecifiskajiem aktīviem tika izmantotas ne tikai biežāk izmantotās vērtības, bet arī citos normatīvajos aktos atrodamas aktīvu lietderīgās lietošanas laiku vērtības.</p> <p>Jēdziens “minimālais lietderīgās lietošanas laiks”, kas ietverts Kapitāla izmaksu uzskaites metodikā, ir jāsaprot nevis kā minimālā vērtība, ko nozares komersanti piemēro savā uzskaitē (praksē ir gadījumi, ka komersants uzskaitē iekļāvis pamatlīdzekļa atlikušo lietderīgās lietošanas laiku, nevis kopējo pamatlīdzekļa lietošanas laiku), bet gan kā sagaidāmo periodu, kuru atbilstoši uzbūvēts pamatlīdzeklis, kas tiek pienācīgi uzturēts un ekspluatēts, nokalpos, sniedzot pakalpojumu (Regulatora izpratnē tas ir visbiežāk nozares ietvaros izmantotais lietderīgās lietošanas laiks).</p> <p>Regulators norāda, ka pārāk īsu lietderīgās lietošanas laiku noteikšana nav labvēlīga arī komersantiem, jo gadījumā, ja pakalpojuma sniegšanā tiek izmantots liels apjoms aktīvu nulles vērtībā, komersantam nav iespējams ģenerēt tādu kapitāla atdevi/rentabilitāti, lai nodrošinātu pienācīgu naudas plūsmu nākotnes investīciju finansēšanai vai ārējā finansējuma piesaistei.</p>	
--	--	--	---	--

61.	Skaidrojums, pamatlīdzekļu uzskaitē	<u>LSUA</u> Vai pārvērtējot subsidētos PL visu pārvērtēto summu varēs iekļaut RAB? Vai līdzfinansējumu arī tarifa vajadzībām pārrēķina?	Skaidrojums. Kapitāla izmaksu uzskaites un aprēķināšanas metodikas 7. punkts noteic, ka RAB neiekļauj par citu pušu līdzekļiem izveidoto aktīvu vai to vērtības daļu pārvērtēšanas rezultātā radušās vērtības izmaiņas. Tas nozīmē, ka RAB vērtības aprēķinā un arī nolietojuma izmaksu aprēķinā pārvērtētā pamatlīdzekļu vērtība jāsamazina atbilstoši ES vai citu institūciju finansējuma proporcijai kopējā pamatlīdzekļa iegādes vērtībā.	
62.	Skaidrojums, pamatlīdzekļu uzskaitē	<u>LSUA</u> <u>Jūrmalas siltums</u> Kā tarifā iekļaus kapitalizējamās izmaksas? Kā piemēros minimālos laikus? Ieguldījumu arī rēķinās uz jauniem 15 gadiem (piem.katliekārtas)?	Skaidrojums. Kapitāla izmaksu uzskaites un aprēķināšanas metodikas 30.punkts paredz, ka, veicot kapitālieguldījumus pamatlīdzeklī, komersants pārrēķina nolietojumu, ņemot vērā šo ieguldījumu vērtību. Šajā gadījumā, pārskatot (pagarinot) pamatlīdzekļa atlikušo lietderīgās lietošanas laiku, nav jāpiemēro pilns minimālais lietderīgās lietošanas laiks, bet gan komersanta novērtēts tehniski iespējamais lietošanas laiks. Pamatlīdzekļiem, kuriem tiek piemērots lietderīgās lietošanas laiks atbilstoši Kapitāla izmaksu uzskaites un attiecināšanas metodikas 7. pielikumam, novērtētā atlikušā lietderīgās lietošanas laika un līdz rekonstrukcijai nokalpotā laika summa nedrīkst būt īsāka par 7. pielikumā paredzēto minimālo lietderīgās lietošanas laiku attiecīgajā pamatlīdzekļu apakšgrupā.	
63.	Skaidrojums, pamatlīdzekļu uzskaitē 40.Aktīvu pārvērtēšana, kas minēta šīs metodikas 39.punktā, attiecināma uz regulējamo aktīvu bāzē iekļautajiem	<u>LSUA</u> Aktīvu pārvērtēšana tiks veikta balstoties uz neatkarīgu, sertificētu vērtētāju novērtējumu, kas attiecīgi prasīs lielus finanšu resursus.	Skaidrojums. Pārvērtēšanas izmaksas varēs ietvert tarifa izmaksās, tomēr pārvērtēšanas izmaksas ir labāk ietvert izmaksās, nevis kapitalizēt.	

	<p>aktīviem, kas izveidoti līdz 2020.gada 31.decembrim un pārvērtēšanas brīdī tiek izmantoti siltumapgādes pakalpojumu sniegšanai, izņemot tos pamatlīdzekļus vai to vērtības daļu, kuru izveidei izmantoti kredīta līdzekļi un kredīta pamatsumma iekļauta spēkā esošā tarifa aprēķinā.</p>	<p>Aicinām aktīvu pārvērtēšanas izmaksas, kas saistītas ar sertificēta uzņēmuma (vērtētāja) pakalpojumiem, iekļaut pārvērtētā aktīva vērtībā, ņemot vērā, ka šīs izmaksas ir nepieciešamas, lai noskaidrotu aktīva pārvērtēto vērtību.</p>	<p>Siltumapgādes tarifā varēs ietvert to pamatlīdzekļu pārvērtēšanas izmaksas, kas saistītas ar siltumapgādes pakalpojuma nodrošināšanu, attiecinot tās uz tarifu projektu proporcionāli pārvērtēšanas biežumam.</p> <p>Jāņem vērā, ka pamatlīdzekļu pārvērtēšana nav obligāta un tarifa izmaksās varēs iekļaut tikai indeksētu pirmreizējās pārvērtēšanas rezultātu, pārejot uz tarifu aprēķināšanu ar kapitāla atdevi. Komersants pamatlīdzekļus var arī nepārvērtēt. Atbilstoši “Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likumam” un starptautiskajiem grāmatvedības standartiem, uzsākot pamatlīdzekļu pārvērtēšanu, tā būs jāveic regulāri. Regularitāti nosaka grāmatvedības politikā, attiecīgi tarifu projektā ietver izmaksas uz attiecīgo gadu proporcionāli laika periodam, kad plāno veikt pārvērtēšanu. Piemēram, ja reizi piecos gados, tad uz tarifu attiecina vienu piekto daļu no izmaksām.</p> <p>Papildus jāņem vērā, ka indeksētais pārvērtēšanas rezultāts tarifa aprēķiniem tiks izmantots tikai tiem pamatlīdzekļiem, kuri izveidoti līdz 2020. gada 31. decembrim, pat ja atbilstoši “Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma” un starptautisko grāmatvedības standartu prasībām ir pārvērtēta visa attiecīgā pamatlīdzekļu grupa.</p>	
64.	<p>Pamatlīdzekļu pārvērtēšana skaidrojums</p> <p>39.Ja nav pieejama informācija par aktīvu patieso vērtību 2021.gada 31.decembrī, komersants var aprēķināt regulējamo aktīvu bāzes vērtību, pārvērtējot aktīvus un indeksējot atpakaļ aktīvu vērtību par periodu no pēdējās</p>	<p>LSUA</p> <p>Skaidrot jēdziena “patiesā vērtība” definīciju</p> <p>Liepājas enerģija</p> <p>Nav saprotams pamatojums pārvērtēšanas darbību sarežģīšanai, iesaistot indeksēšanu atpakaļ uz 2021. gada 31. decembri, jo īpaši ņemot vērā, ka</p>	<p>Nav ņemts vērā.</p> <p>Regulators norāda, ka jēdziens “patiesā vērtība” ir definēts 13. starptautiskā finanšu pārskatu standarta “Patiesās vērtības noteikšana” 9. punktā – patiesā vērtība ir cena, kādu saņems, pārdodot aktīvu, vai maksās, nododot saistību, ierindas darījumā starp tirgus dalībniekiem novērtēšanas datumā. Savukārt</p>	

	<p>aktīvu pārvērtēšanas līdz 2021.gada 31.decembrim, piemērojot patēriņa cenu gada vidējo (janvāris–decembris) pārmaiņu vērtības. Komersants iesniedz Regulatoram pārvērtēšanas darba uzdevumu un pēc veiktās pārvērtēšanas pārskatu.</p>	<p>siltumapgādes uzņēmumi iespējamo pārvērtēšanu veiks ātrākais 2026. gadā vai vēlāk, t.i. ar vismaz 5 gadu nobīdi. Tā noteikti nav administratīvā sloga samazināšana, kā apgalvots Konsultāciju dokumenta II 4. punktā. Jebkādi ar citām nozarēm saistīti apsvērumi nevar būt par pamatu šādam sarežģījumam siltumapgādē.</p>	<p>16. starptautiskā grāmatvedības standarta “Pamatlīdzekļi” 31. punkts nosaka, ka, izmantojot uzskaitē pārvērtēšanas modeli, pamatlīdzeklis jāuzskaita pārvērtētajā summā, kas ir vienāda ar tā patieso vērtību pārvērtēšanas datumā, atskaitot turpmāko uzkrāto nolietojumu un turpmākos zaudējumus no vērtības samazināšanās.</p> <p>Regulators paskaidro:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Metodikas projekta 43. punkts komersantam nenosaka pienākumu pāriet no pamatlīdzekļu uzskaites izmaksu modeļa uz pārvērtēšanas modeli, respektīvi, veikt pārvērtēšanu, jo Regulators apzinās, ka pārvērtēšanas veikšana komersantiem rada nepieciešamību veikt dubulto uzskaiti. Vienlaikus Regulators saskata arī, ka komersantiem varētu būt situācija, ka pārvērtēšana varētu palīdzēt uzlabot tarifa ar kapitāla atdevi naudas plūsmu, ņemot vērā ilgos aktīvu kalpošanas laikus un to, ka nozarē nav pieņemta prakse pārvērtēt aktīvus (tā rezultātā, piemēram, radies liels aktīvu ar nulles vērtību īpatsvars, kas neļauj nodrošināt pietiekamu finansējumu šo pamatlīdzekļu aizstāšanai nākotnē); 2) Prasība indeksēt pārvērtēto vērtību uz 2021. gada cenām nav saistāma ar situāciju citās nozarēs, bet gan ar faktu, ka kapitāla atdeves likme nominālā izteiksmē ir jāpiemēro nepārvērtētai pamatlīdzekļu vērtībai, nodrošinot, ka inflācijas efekts kapitāla atdeves aprēķinā netiek iekļauts dubultā. Šajā gadījumā indeksācija nodrošina, ka periods starp vērtības aprēķinu (nosacīti 2021. gads) un kapitāla atdeves likmes piemērošanas gadu nav īsāks par pieciem gadiem (tādējādi izlaists 	
--	---	--	--	--

			vismaz viens regulārās pārvērtēšanas cikls).	
65.	<p>Citu ieņēmumu attecināšana uz tarifu, skaidrojums</p> <p>21.3. ja saskaņā ar šīs metodikas 21.1. vai 21.2. apakšpunktu aprēķinātās netieši attiecināmās izmaksas ir mazākas par 1%, tās neņem vērā, aprēķinot tarifu.</p>	<p>LSUA Uzskatām, ka jebkuras izmaksas, arī, ja tās ir nelielas, ir iekļaujamas tarifā, kā arī lūdzam precizēt, pret kādu bāzi tiek noteikts 1%.</p>	<p>Netiek ņemts vērā, skaidrojums. Šie punkti jāskatās kontekstā ar metodikas 21. punktu, kurš nosaka netieši attiecināmās izmaksas, par kurām samazina tarifa izmaksas, ja komersantam ir darbība citā neregulētā jomā. Ja ir darbība citā jomā, aprēķina apgrozījuma proporciju un samazina uz tarifu attiecināmās netiešās izmaksas. Piemēram:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Siltumapgādes apgrozījums 10 000 > 99,01%; • Citas neregulētās darbības 1 00 > 0,99%. <p>Šī piemēra rezultātā komersantam būtu jāsamazina tarifā ietvertās netiešās izmaksas par 0,99%, piemēram, vadības personāla un ar šā ieņēmuma ģenerēšanu saistīta pamatlīdzekļa izmaksas.</p> <p>Šā punkta priekšlikums ir neveikt izmaksu korekcijas netiešajām izmaksām, ja to īpatsvars no kopējā koriģētā apgrozījuma ir mazāks nekā 1%. Tas samazinātu tarifu sagatavošanas darba apjomu. Ietekme uz tarifu būtu nebūtiska, bet veicinātu efektīvu pamatlīdzekļu izmantošanu.</p>	
66.	<p>Par WACC likmes aprēķinu, skaidrojums</p>	<p>Jūrmalas siltums SPRK padomes lēmuma Nr. 50 "Par kapitāla atdeves likmi siltumenerģijas apgādes pakalpojumu tarifu projekta aprēķināšanai" WACC formulā ir neprecizitāte uzņēmumu ienākuma nodokļa (UIN) likmes piemērošanā. Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 3. pants nosaka, ka nodokļa likme ir 20 procenti no aprēķinātās ar nodokli apliekamās bāzes, kura pirms nodokļa likmes piemērošanas tiek koriģēta saskaņā ar šā likuma 4. panta devīto daļu. Savukārt tā</p>	<p>Nav ņemts vērā, skaidrojums Ņemot vērā, ka UIN kopš 2018. gada maksā tikai peļņas sadales brīdī un tikai tad, ja komersants izvēlas to darīt, Regulators veica grozījumus tarifu aprēķināšanas metodikās, svītrojot atsevišķo UIN izmaksu pozīciju, kā arī Metodikā paredzot aprēķināt vidējo svērto kapitāla atdeves likmi pirmsnodokļu (bruto) izteiksmē. Līdz ar to atbilstoši Metodikai vidējās svērtās kapitāla atdeves likmes</p>	

		<p>paša likuma 4. panta devītā daļa paredz, ka taksācijas perioda ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamo bāzi, proti, ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamā objekta vērtību, daļa ar koeficientu 0,80. Tas nozīmē, ka rezultātā uzņēmumu ienākuma nodokļa likme ir 25 procenti.</p>	<p>aprēķina formulā pašu kapitāla atdeves likme tiek reizināta ar izteiksmi $1/(1-t)$, pārvēršot peļņu bruto izteiksmē.</p> <p>Šajā gadījumā aprēķinā tiek piemērota Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma (turpmāk – Likums) 3. panta pirmajā daļā noteiktā UIN likme 20%, lai bruto peļņa atbilstu ar UIN apliekamajai bāzei atbilstoši Likuma 4. panta devītajai daļai. Proti, pašu kapitāla atdeves likme (jeb akcionāru neto peļņa) tiek dalīta ar $1-t$, lai iegūtu to bruto izteiksmē. Ja komersants izvēlas izmaksāt maksimāli iespējamo dividenžu summu, bruto peļņa ir vienāda ar UIN apliekamo bāzi. Tādējādi, piemērojot aprēķinā UIN likmes t vērtību 20%, pašu kapitāla atdeve tiek dalīta ar 0,8, kas ir saskaņā Likumu. Attiecīgi, piemērojot aprēķināto kapitāla atdeves likmi regulējamo aktīvu bāzei, aprēķinātajā kapitāla atdevē tiek ierēķināts UIN.</p> <p>Likumā noteiktās UIN likmes izmantošana kapitāla atdeves likmes aprēķinā nodrošina, ka komersants nav ierobežots izmaksāt peļņu dividendēs un UIN ir ierēķināts kapitāla atdevē maksimālā iespējamā apmērā. Savukārt, novirzot nesadalīto peļņu kapitālieguldījumiem, komersants var investēt vairāk, jo aprēķinātā nodokļa daļa arī tiek investēta.</p>	
67.	Redakcionāli labojumi	<p>LSUA Metodikas 4.pielikuma 2. tabulas 4.37.punktā un 3.tabulas 4.51.punktā aprēķina izteiksmē ir jāizņem apzīmējums K_{proc}, jo tarifu aprēķinā izmantojot kapitāla atdevi, šī izmaksu pozīcija nav iekļauta.</p>	<p>Ņemts vērā. Aprēķina formulas minētajos punktos precizētas.</p>	<p>Labojumi metodikas pielikuma tabulās.</p>
68.	Skaidrojums			

	<p>2.6. siltumavots – vienā katlumājā uzstādītās siltumenerģiju ražošanas iekārtas ar viena veida kurināmo;</p>	<p><u>Rīgas siltums</u></p> <p>Iekārtu kopums, kas paredzēts siltumenerģijas ražošanai un piegādei siltumapgādes sistēmā.</p> <p>Vai:</p> <p>Vienā objektā (piemēram, katlumājā vai siltumcentrālē) uzstādīts iekārtu kopums, kas ražo siltumenerģiju, izmantojot vienu vai vairākus energoresursus un tehnoloģijas (piemēram, kurināmā sadedzināšana, siltumsūkņi, saules kolektori, koģenerācija)</p>	<p>Nav ņemts vērā</p> <p>Piedāvātā redakcija ir veidota no tarifu aprēķināšanas skatupunkta, lai aprēķinā varētu apvienot līdzīgas iekārtas ar vienu veida kurināmo, tādējādi samazinot administratīvo darbu, sagatavojot tarifu.</p>	
69.	<p>Skaidrojums</p> <p>17. Komersants tarifa projektā izmanto saimnieciski izdevīgāko kurināmā un elektroenerģijas cenas piedāvājumu, to pamatojot. Kurināmā un elektroenerģijas iegādes procesā komersants nodrošina publicitāti un konkurenci neierobežojot nosacījumus piegādātājiem. Komersants pievieno tarifa projektam attiecīgā kurināmā piegādes vai elektroenerģijas tirdzniecības līguma kopiju, tehnisko specifikāciju un piedāvājumu izvērtējumu.</p>	<p><u>Rīgas siltums</u></p> <p>Samazināt pieprasāmo dokumentu skaitu, kas saistās ar kurināmā un elektroenerģijas iepirkumu</p>	<p>Regulators, pirms pieprasa iepirkumu pamatojošos dokumentus, izvērtē to nepieciešamību.</p>	
70.	<p>Skaidrojums</p> <p>28. Tarifos iekļaujama tikai siltumapgādes pakalpojumu sniegšanai nepieciešamo aktīvu nomas maksa, kas nedrīkst pārsniegt pamatotu nomas maksas apjomu. Pamatota nomas maksa veidojas no</p>	<p><u>Rīgas siltums</u></p> <p>Lūdz skaidrot metodikas punkta izmantošanu dažādas saimnieciskajās situācijās.</p>	<p>Šo metodikas punktu paredzēts izmantot situācijās, kad Regulatoram nav iespējas pārliecināties par nomas tirgus cenu un tirgū nav salīdzināmu darījumu.</p>	

	nolietojuma un kapitāla atdeves. Nomas maksā papildus var ietvert apdrošināšanas izdevumus un ar nomas objektu saistītos nodokļus. Pamatotas nomas maksā iekļautās kapitāla atdeves aprēķinā izmanto Regulatora noteikto kapitāla atdeves likmi siltumenerģijas apgādes pakalpojumu tarifu projekta aprēķināšanai.			
71.	Skaidrojums 36. Aprēķinot kopkapitālu un pamatlīdzekļu nolietojumu, neņem vērā pamatlīdzekļu pārvērtēšanu.	<u>Rīgas siltums</u> <u>Vai šis punkts attiecas uz kopkapitāla pieeju?</u>	Šis punkts attiecas uz kopkapitāla izmantošanu tarifa aprēķināšanai. Tas atrodas metodikas sadaļā par tarifu projekta aprēķinu ar kopkapitāla rentabilitāti.	

A.Reinholds, 67097249
aivis.reinholds@sprk.gov.lv